

GYŐR-MOSON-SOPRON VÁRMEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA 2021-2027

3.0 változat

2023. március 3.

**Győr-Moson-Sopron Vármegye Integrált Területi Programja
2021-2027**

Cím	Győr-Moson-Sopron Vármegye Integrált Területi Programja
Verzió	3.0
Vármegyei közgyűlési határozat száma és dátumaKH
Kormánydöntés határozatszám / IH jóváhagyó levél iktatószáma és dátuma: Korm. határozat
Finanszírozó operatív program:	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP_Plusz)
Érintett földrajzi terület:	Győr-Moson-Sopron vármegye

ITP felelős szervezet:	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat
ITP felelős szervezet kapcsolattartó:	Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke elnoki.titkarsag@gymsmo.hu, 96/522-201
ITP felelős szervezet címe:	9021 Győr, Városház tér 3.

Győr, 2023. március 3.

Győr-Moson-Sopron Vármegye Integrált Területi Programja 3.0

MEGBÍZÓ

Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat 9021 Győr, Városház tér 3.

Képviselője: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

GENERÁLTERVEZŐ

Universitas-Győr Nonprofit Kft 9026 Győr Egyetem tér 1.

Képviselője: Tóth Eszter ügyvezető

TERVEZŐK

Vezető tervező:

Mayer Gábor, kancellári megbízott

Dr. Torma András, tanszékvezető, egyetemi docens

Közreműködők

a Széchenyi István Egyetem részéről:

Dr. Berkes Judit, egyetemi adjunktus

Dr. habil Borsos Attila, tudományos dékánhelyettes, egyetemi docens

Chappon Máté, tanszéki mérnök

Dr. habil Csizmadia Zoltán, tudományos dékánhelyettes, tanszékvezető, egyetemi docens

Gaál Bertalan, egyetemi tanársegéd

Dr. Gombkötő Nóra, egyetemi docens

Gyulai Tamás, PhD. hallgató

Hegyiné Bolla Katalin, PhD. hallgató

Prof. Dr. Koren Csaba, professzor emeritus

Dr. Kozma Katalin, egyetemi docens

Macher Gergely MsC.

Dr. Makó Emese, tanszékvezető, egyetemi docens

Dr. Mezei Katalin, egyetemi docens

Dr. Nagy Éva, területfejlesztési szakértő

Dr. Páthy Ádám, egyetemi adjunktus

Dr. Pécsinger Judit, egyetemi adjunktus

Puskás Anita, igazgatási ügyintéző

Dr. Szakonyi Petra, egyetemi adjunktus

Dr. Tóth Péter, egyetemi docens

a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzati Hivatal részéről:

Encsyné dr. Nánási Ágnes, területfejlesztési szakértő

Végh Csaba, vármegyei főépítész

Funtek Milán, irodavezető

0.	VERZIÓKÖVETÉS	5
1.	CÉLOK, CÉLRENDSZER BEMUTATÁSA	6
2.	A VÁRMEGYE KÜLSŐ TERÜLETI KAPCSOLATRENDSZERÉNEK VIZSGÁLATA.....	12
3.	A VÁRMEGYE BELSŐ TERÜLETI KAPCSOLATRENDSZERÉNEK VIZSGÁLATA	22
3.1.	TELEPÜLÉSHÁLÓZAT	22
3.2.	TÉRSZERKEZETI TENGELYEK	23
3.3.	VÁROS-VIDÉK KAPCSOLATRENDSZER	23
3.4.	AGGLOMERÁCIÓK, VÁROSI TELEPÜLÉSEGYÜTTESEK	24
3.5.	VIDÉKI TÉRSÉGEK	25
3.6.	KEDVEZMÉNYEZETT JÁRÁSOK	25
3.7.	KIEMELT VÁROSOK.....	26
4.	A VÁRMEGYE FORRÁSFELHASZNÁLÁSI STRATÉGIÁJA.....	27
4.1.	FEJLESZTÉSI TÉRSÉGEK	27
4.2.	FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉS	30
4.3.	FORRÁSVÁLTOZÁSOK AZ ITP 2.0 DOKUMENTUMBAN.....	31
4.4.	FORRÁSVÁLTOZÁSOK AZ ITP 3.0 DOKUMENTUMBAN.....	33
4.5.	FORRÁSALLOKÁCIÓ A FEJLESZTÉSI TÉRSÉGEKRE VONATKOZÓAN.....	34
4.6.	FORRÁSFELHASZNÁLÁSI MÓDOK TOP INTÉZKEDÉSENKÉNT ÉS CÉLTERÜLETENKÉNT, ERFA11 TELEPÜLÉSEK ÉS KIEMELT KEDVEZMÉNYEZETEK ÁLTAL KEZET KERET ALAPJÁN (MRD Ft).....	34
4.7.	TERVEZETT KIEMELT KEDVEZMÉNYEZETT ÁLTAL KOORDINÁLT FEJLESZTÉSEK KERETE	35
5.	TELEPÜLÉSDIFFERENCIÁLÁS ÉS PROJEKTKIVÁLASZTÁS	46
5.1.	TELEPÜLÉSDIFFERENCIÁLÁSI ALAPELVEK A TOP PLUSZ INTÉZKEDÉSRENDSZERE MENTÉN	46
6.	A TERÜLETI KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUM RENDSZER	52
6.1.	A VÁRMEGYEI DÖNTÉSHOZATAL RENDSZERE, FOLYAMATA	52
6.2.	A DÖNTÉSHOZATAL FOLYAMATA	53
6.3.	AZ IRÁNYÍTÓ HATÓSÁG ÁLTAL MEGHATÁROZOTT TERÜLETI KIVÁLASZTÁSI RENDSZER KRITÉRIUMAI	54
6.4.	GYŐR-MOSON-SOPRON VÁRMEGYE ÁLTAL ALKALMAZOTT TERÜLETI KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK	56
6.5.	A TOP PLUSZ INTÉZKEDÉSEINEK ÉS A TERÜLETI KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMAINK ÖSSZEFÜGGÉSE	35
7.	AZ ITP 2021-27 INDIKÁTORVÁLLALÁSAI	53
8.	AZ ITP 2021-27 ÜTEMEZÉSE	54
9.	MONITORING ÉS ÉRTÉKELÉSI TERV	54

Csatolt mellékletek:

1. sz. melléklet: A célterületekbe tartozó települések listája (pdf)
2. sz. melléklet: Településdifferenciálás (excel)
3. sz. melléklet: Forrásallokáció, forrásfelhasználás keretösszegek bontása, indikátorvállalások (excel)

0. Verziókövetés

A fejezetben az ITP 2021-27 első, kormány általi elfogadást követő változásokat szükséges időről-időre ismertetni, milyen okból és milyen jellegű változások történtek az előző elfogadott verzióhoz képest, ezek a módosítások milyen okokra vezethetők vissza.

A módosítások elfogadását követően az ITP 2021-27 dokumentumot új verziószámmal szükséges ellátni. A kormány által első alkalommal elfogadott ITP 2021-27 dokumentum viseli az 1.0 verziószámot. Amennyiben ezt követően olyan módosítást kíván a területi szereplő a dokumentumban kezdeményezni, amely nem igényel kormánydöntést, csak az Irányító Hatóság jóváhagyását, abban az esetben a verziószám második számjegyét szükséges csak folytatólagos számozás mentén eggyel növelni. A verziószám első számjegye akkor emelkedik egyet, amikor új kormánydöntés születik a módosított ITP 2021-27 dokumentumról, ez lesz a 2.0 verzió egészen addig, ameddig újabb kormánydöntést igénylő módosítás nem kerül kezdeményezésre. Két kormánydöntés között csak a verziószám második számjegye változtatható.

Az ITP 2021-27 dokumentum tervezése során az ITP Tervezet verziószáma a vármegye által tetszőlegesen választható meg.

2.0 változat

A Partnerségi Megállapodás tárgyalásai alapján a TOP Plusz ESZA forráskerete 50 Mrd Ft összeggel csökken, míg a TOP Plusz 3. prioritás ERFA forráskerete 50 Mrd Ft összeggel emelkedik, amit azonban kötelezően a köznevelési területen, alap- és középfokú oktatási intézmények fejlesztésére szükséges felhasználni az ITP-ben már szereplő és elfogadott köznevelési forráskeret további növelésével.

A TOP_Plusz-3.1.1 Vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések felhívás már megjelent, a csökkentés arányosan 22,16% minden vármegye esetében.

A TOP_Plusz-3.1.3 Helyi humán fejlesztésekre vonatkozó csökkentési javaslat az ITP-ben tervezett keretösszeg 32,09 %-os csökkentése.

Mivel helyi humán fejlesztést a vármegye és a fenntartható városfejlesztési eszközben részt vevő város is tervez az ITP allokáció szerint, ezért ennek megfelelően a városi ESZA-ERFA keretek módosítását is el kell végezni.

A városok TOP Plusz 3. prioritási ERFA forráskeretének 1/3-ad részét feltételezi már az Irányító Hatóság köznevelési célra felhasználandó forrásnak, ezért a városi ERFA forráskeret emelése esetén az ITP módosítása során szöveges feltételként szükséges garantálni és előírni, hogy az érintett város köznevelési allokációja 1/3-ad aránynál magasabb legyen a Fenntartható Városfejlesztési Stratégiában.

A TOP Plusz keretösszege a TOP Plusz 2. prioritásán kerül megemelésre 50 Mrd Ft forráskerettel a gyógyfürdők, fürdők célzott energiakorszerűsítése érdekében.

Megemelésre került a TOP_Plusz-1.1.2-21 „4-5 számjegyű utak fejlesztése” felhívás keretösszege.

3.0 változat

- A TOP Plusz 1.1 intézkedésből önálló prioritás jött létre TOP Plusz 6. prioritási tengelyként. A prioritások új megnevezése: 1. prioritás: Élhető vármegye; 6. prioritás: Versenyképes vármegye.
- A vármegyékre jutó indikatív forráskeret legalább 10%-át a komplex programmal fejlesztendő járásokban (36 LHH járás) szükséges felhasználni. Győr-Moson-Sopron vármegyében egyetlen járás sem tartozik a komplex programmal fejlesztendő járások közé. Ezért a mi vármegyénkben az elkülönítés nem releváns.
- A 4 és 5 számjegyű, állami tulajdonban lévő közutak fejlesztésére a TOP Plusz 1. és 6. prioritások együttes keretösszegének legfeljebb 15%-a fordítható, a 290/2014. (XI. 6.) Korm. rendelet szerinti kedvezményezett járásokban megvalósuló fejlesztésekre, kiemelt figyelemmel a 36 komplex programmal fejlesztendő járásra. Nem kedvezményezett járásban indokolt esetben (pl.: több járást érintő úthálózat folytatólagos felújítása vagy hátrányos helyzetű járás teljes úthálózatának igazoltan megfelelő útminősége esetén). Ennek megfelelően a forrásallokációt módosítottuk.
- Energetikai feltételrendszer:
 - Vissza nem térítendő támogatás tervezett a 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet szerinti kedvezményezett járásokban, valamint az 5000 fő alatti településeken megvalósuló fejlesztések esetében.
 - Az ország többi területén megvalósuló fejlesztések esetén kombinált (hitel+VNT) támogatás tervezett. Az eszköz alkalmazásának közgazdasági indoka a támogatott tevékenységek részbeni megtérülő jellege.

A már támogatói döntéssel rendelkező projekteket ez a változás nem érinti.

- A TOP Plusz az alap és középfokú köznevelési intézmények, illetve kollégiumok fejlesztésére tervezett források legalább 90%-át az állami intézmények támogatására fordítja. Magán oktatási intézményeket nem támogat. Ennek megfelelően a forrásallokációt módosítottuk.
- A program a 36 komplex programmal fejlesztendő járás területén megvalósuló beruházások támogatására fordítja az alap- és középfokú köznevelési intézmények fejlesztésére tervezett, TOP Plusz keretösszeg legalább 15%-át. Győr-Moson-Sopron vármegyében egyetlen járás sem tartozik a komplex programmal fejlesztendő járások közé. Ezért a mi vármegyénkben az elkülönítés nem releváns.

- A program a 36 komplex programmal fejlesztendő járás területén megvalósuló beruházások támogatására fordítja a helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztésére tervezett, TOP Plusz keretösszeg legalább 15%-át. Győr-Moson-Sopron vármegyében egyetlen járás sem tartozik a komplex programmal fejlesztendő járások közé. Ezért a mi vármegyénkben az elkülönítés nem releváns.
- Fenntartható városfejlesztés keretében az útberuházások stratégiával alátámasztva támogathatók.
- Szociális célú városrehabilitáció célú projektekben alapvető elvárás lett a deszegregáció megvalósítása a program keretében a szegregált területen élő hátrányos helyzetű lakosok egy része a város integrált területére kell költözzön, ezzel csökkentve a meglévő szegregátum, veszélyeztetett terület méretét, lakos- és lakásszámát. Győr-Moson-Sopron vármegye települései a 2014-2020-as fejlesztési időszakban megvalósították a terveiket, így a 2021-2027-es fejlesztési ciklusban nem igényeltek ilyen jellegű támogatást.
- Az ITP 2.0 dokumentumának 2. számú mellékletében adminisztrációs hiba folytán 4 település esetében rossz fejlesztési térség kódja került rögzítésre. Ezeket az ITP 3.0 dokumentumban javítottuk (Rábcakapi FT4-ről FT3-ra, Cakóháza FT4-ről FT3-ra, Egyházaskölyk FT4-ről FT2-re, Szerecseny FT4-ről FT1-re).
- Az egyes felhívások keretösszegét meghaladó igények támogatásának lehetősége a felhívások közötti átcsoportosítás, melynek elsődleges alapelve a már kiértékelt, támogatásra javasolt, jelenleg forráshiányos projektek fedezetének biztosítása.

1. Célok, célrendszer bemutatása

Az ITP 2021-27 viszonya a területfejlesztési program céljaihoz

Győr-Moson-Sopron vármegye Integrált Területi Programja illeszkedik egyrészt a vármegye területfejlesztési programjához másrészt a finanszírozást biztosító operatív program és annak vonatkozó prioritásainak céljaihoz. Ezzel a kétirányú illeszkedéssel az ITP 2021-27 jelenti célok szintjén a kapcsolatot a terület specifikus fejlesztési dokumentum és a finanszírozást részben biztosító operatív program között (

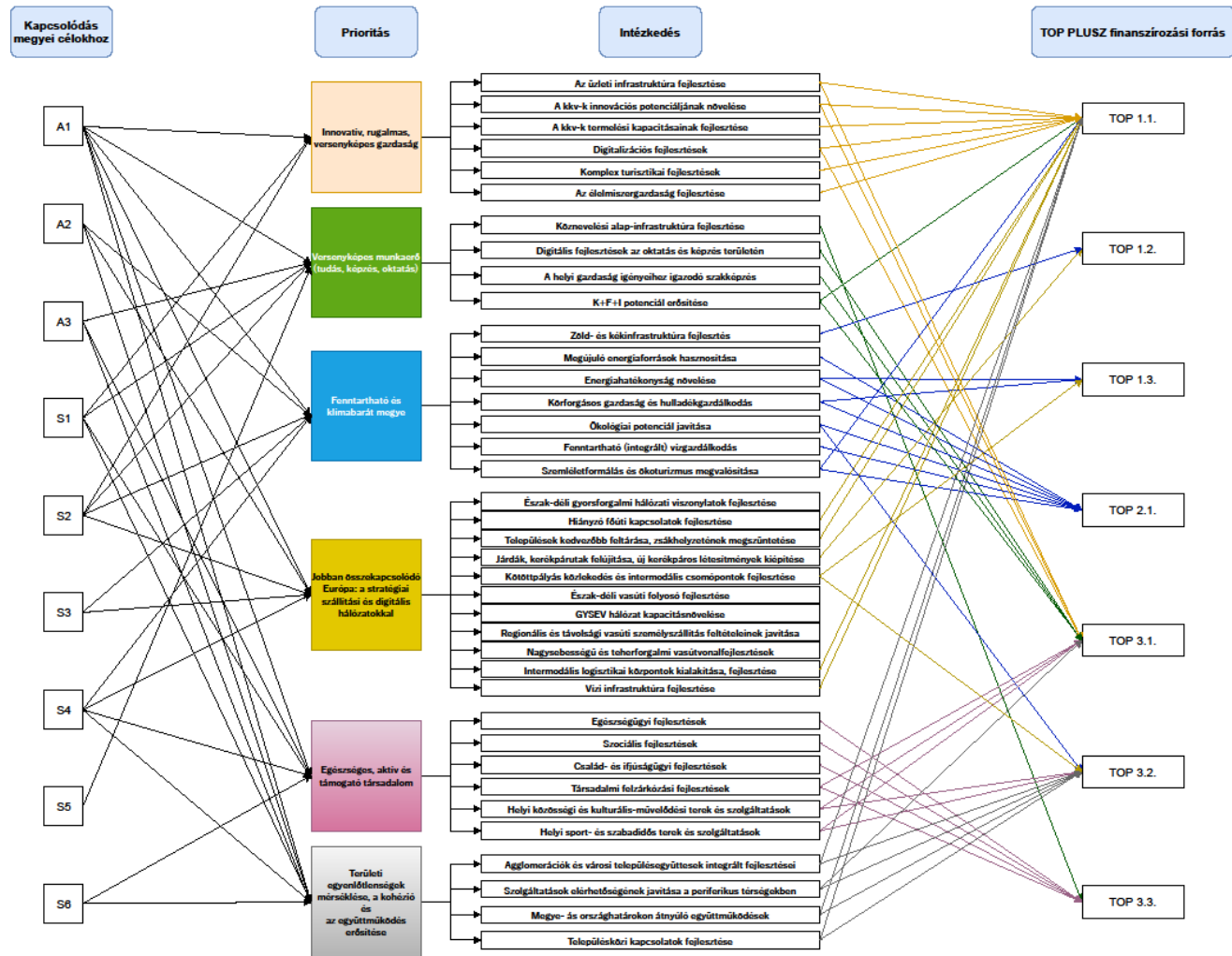
1. ábra).

Az **1. táblázatban** bemutatásra és az

1. ábra segítségével szemléltetésre került, hogy a TOP-PLUSZ egyes intézkedései a vármegyei területfejlesztési koncepció és területfejlesztési program mely céljainak elérését segíthetik elő.

Győr-Moson-Sopron vármegye megfogalmazta a prioritásokat és azok intézkedéseit a 2021-2027 közötti időszakra. A program elemei az alábbi táblázat és ábra szerint kapcsolódnak a vármegyei célokhoz és a TOP PLUSZ finanszírozási forrásokhoz.

1. ábra: Az ITP 2021-27 viszonya a vármegyei területfejlesztési programhoz és a TOP PLUSZ-hoz

1. táblázat: A Vármegyei Programban meghatározott prioritások, és kapcsolódásuk a TOP PLUSZ intézkedésekhez

Kapcsolódásuk a vármegye céljaival	Prioritás	Vármegyei intézkedés	TOP PLUSZ intézkedés
A1**, S1**, S2**, T1.1**, T1.2**, T1.3**, T1.4**, H1**, H2*, H5*	1. Innovatív, rugalmas, versenyképesség és gazdaság	(1) Az üzleti infrastruktúra fejlesztése	TOP PLUSZ 6.1.
		(2) A kkv-k innovációs potenciáljának növelése	TOP PLUSZ 6.1. TOP PLUSZ 3.1.
		(3) A kkv-k termelési kapacitásainak fejlesztése	-
		(4) Digitalizációs fejlesztések	TOP PLUSZ 6.1. TOP PLUSZ 3.1.
		(5) Komplex turisztikai fejlesztések	TOP PLUSZ 6.1.
		(6) Az élelmiszergazdaság fejlesztése	TOP PLUSZ 6.1.
A1**, A3**, S1*, S2**, S5**, T1.5**, T4.2**, T4.4*, H1**, H2**, H4*, H5*, H7*	2. Versenyképesség munkaerő (tudás, képzés, oktatás)	(1) Köznevelési alap-infrastruktúra fejlesztése	TOP PLUSZ 3.3. TOP PLUSZ 3.2.
		(2) Digitális fejlesztések az oktatás és képzés területén	TOP PLUSZ 3.3. TOP PLUSZ 3.2.
		(3) A helyi gazdaság igényeihez igazodó szakképzés	TOP PLUSZ 3.1.
		(4) K+F+I potenciál erősítése	TOP PLUSZ 6.1.
A1*, A2** S2*, S3**, S4*, T1*, T2**, T3**, T4*, H1*, H2**, H4**, H5	3. Fenntartható és klímabarát vármegye	(1) Zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztés	TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 1.3.
		(2) Megújuló energiaforrások hasznosítása	TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 1.3. TOP PLUSZ 2.1.
		(3) Energiahatékonyság növelése	TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 1.3. TOP PLUSZ 2.1.
		(4) Körforgásos gazdaságra való áttérés és hulladékgazdálkodása	TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 1.3.
		(5) Ökológiai potenciál javítása	TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 1.3.

		(6) Fenntartható (integrált) vízgazdálkodás	TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 1.3. TOP PLUSZ 2.1.
		(7) Szemléletformálás és ökoturizmus megvalósítása	TOP PLUSZ 6.1. TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 1.3. TOP PLUSZ 3.1. TOP PLUSZ 3.2.
A1*, A2**, S2**, S3**, S4*, T3**, H2*, H3**, H7*, H8*	4. Jobban összekapcsoltó Európa: a stratégiai szállítási és digitális hálózatokkal	(1) Észak-déli gyorsforgalmi hálózati viszonylatok fejlesztése	TOP PLUSZ 1.2.
		(2) Hiányzó főúti kapcsolatok fejlesztése	TOP PLUSZ 6.1. TOP PLUSZ 1.2.
		(3) Települések kedvezőbb feltárása, zsákhelyzetének megszüntetése	TOP PLUSZ 6.1. TOP PLUSZ 1.2.
		(4) Belterületi járdák, kerékpárutak felújítása, új helyi és térségi kerékpáros létesítmények kiépítése	TOP PLUSZ 1.2.
		(5) Kötőtpályás közlekedés és intermodális csomópontok fejlesztése	-
		(6) Észak-déli vasúti folyosó fejlesztése	-
		(7) GYSEV hálózat kapacitásnövelése	-
		(8) Regionális és távolsági vasúti személyszállítás feltételeinek javítása	-
		(9) Nagysebességű és teherforgalmi vasútvonalfejlesztések	-
		(10) Intermodális logisztikai központok kialakítása, fejlesztése	-
		(11) Vízi infrastruktúra fejlesztése	-
A1*, A3**, S1*, S4*, S6**, T3.6*, T4.1**, T4.2*, T4.3**, T4.4**, T4.5**, H2**, H4**, H6**, H7**	5. Egészséges, aktív és támogató társadalom	(1) Egészségügyi fejlesztések - egészségügyi ellátás, szolgáltatások, az egészségfejlesztési infrastruktúra és humán állomány fejlesztése, a digitalizáció, a hozzáférés, a prevenció és egészségtudatosság erősítése.	TOP PLUSZ 3.3.
		(2) Szociális fejlesztések – szociális szolgáltatások és intézmények	TOP PLUSZ 3.1. TOP PLUSZ 3.2.

		fejlesztése, a szociális védelem és társadalmi integráció növelése, a hozzáférés, a prevenció és szociális tudatosság, önkéntesség kultúrájának erősítése.	
		(3) Család- és ifjúságügyi fejlesztések, inter-generációs kapcsolatok, gyermeknevelést támogató rendszerek fejlesztése, ifjúságsegítés.	TOP PLUSZ 3.1. TOP PLUSZ 3.2.
		(4) Társadalmi felzárkózási fejlesztések, társadalmi különbségek és egyenlőtlenségek csökkentése, a társadalmi kohézió erősítése, a rászoruló személyek támogatása.	TOP PLUSZ 3.1. TOP PLUSZ 3.2.
		(5) Helyi közösségi és kulturális-művelődési terek és szolgáltatások kialakítása, bővítése és fejlesztése.	TOP PLUSZ 3.1. TOP PLUSZ 3.2. TOP PLUSZ 3.3.
		(6) Helyi sport- és szabadidős terek és szolgáltatások, sport-és szabadidő infrastruktúra kialakítása, bővítése és fejlesztése.	TOP PLUSZ 3.3.
A1*, A2*, A3**, S1*, S4**, S6*, FV1, FV2, FV3, FT1, FT2, FT3, FT4, T1.3, T3.3, T3.6, T4.4, H5**, H6*, H7*, H8**	6. Területi egyenlőtlenségek mérséklése, a kohézió és az együttműködés erősítése	(1) Agglomerációk és városi településegységek integrált fejlesztései	TOP PLUSZ 1.2.
		(2) Szolgáltatások elérhetőségének javítása a periférikus térségekben, járási és mikrotérségi központok funkcióinak erősítése	TOP PLUSZ 3.1. TOP PLUSZ 3.2.
		(3) Vármegye- és országhatárokon átnyúló együttműködések, térkapcsolatok előmozdítása, fejlesztése	TOP PLUSZ 6.1. TOP PLUSZ 1.2.
		(4) Településközi kapcsolatok fejlesztése, összehangolt térségi fejlesztések támogatási rendszerei	TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 3.1. TOP PLUSZ 3.2.

Partnerség

A területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (a továbbiakban: Tftv.) határozza meg részletesen a vármegyei önkormányzatok területfejlesztéssel kapcsolatos feladat- és hatásköreit. A Tftv. 11. § (1) bekezdése a területfejlesztési feladatok kapcsán írja elő, hogy a vármegyei

önkormányzatnak a területfejlesztési tervezéssel összefüggő feladatok ellátása körében az országos fejlesztési és területfejlesztési koncepcióval összhangban ki kell dolgoznia és el kell fogadnia a vármegye területfejlesztési koncepcióját és területfejlesztési programját. Győr-Moson-Sopron Vármegye Közgyűlése a 79/2012.(XI.23.)KH-val fogadta el a Helyzetfeltárás részét képező **Partnerségi tervet**, majd a 2/2014.(II.14.)KH-val fogadta el a 2030 - ig szóló vármegyei területfejlesztési koncepciót, ezt követően pedig a 60/2014.(XI. 26.)KH-val a 2014 - 2020 közötti időszakra készült vármegyei területfejlesztési programot. A 2021 - 27 - es költségvetési ciklus előkészítése érdekében szükségessé vált a fenti dokumentumok felülvizsgálata, átdolgozása, hiszen ezek a tervek alapozzák meg többek között az uniós források területi szintű felhasználásának tervezését. Ennek első lépcsője a partnerség elvének érvényesítését biztosító területfejlesztési **partnerségi terv** kidolgozása volt.

A területi tervezés munkarészeként kidolgozandó partnerségi terv a részvételi tervezési (társadalmassítási) folyamat menedzselésének eszköze.

A 218/2009.(X. 6.) Kormányrendelet szerint a partnerségi terv a tervezés folyamatában meghatározza

- ▶ a bevonandó célcsoportot,
- ▶ az egyes tervezési elemekhez és fázisokhoz kapcsolódó bevonás tervezett eszközeit és részvételi formáit,
- ▶ a bevonás céljait.

A jelenleg hatályos fejlesztési dokumentumokat igen alapos és körültekintő partnerségi folyamat és tervezési munka kísérte végig. Az egyeztetés gyakorlata már kialakult a partnerségi folyamatban úgy a tervezésben, mint a döntések megalapozásában. A követelményeknek megfelelően lezajlottak a vármegye és az országhatáron átnyúló közös érdekeket érintő egyeztetések is. A partnerségi folyamatban aktívan részt vett a szakminisztérium. A meglévő partnerségi terv alapvetéseit megtartva az új, aktualizált jogszabályok keretei között készült, a 2021-ben indult tervezési folyamatot alátámasztó partnerségi terv, melyet részletesen a Győr-Moson-Sopron Vármegyei területfejlesztési koncepció 10.1. fejezete taglal. A Győr-Moson-Sopron Vármegyei területfejlesztési koncepció és a partnerségi terv részletesen kitér a társadalmassítási folyamatot nehezítő COVID19 járvány okozta nehézségek és módosító körülmények bemutatására is.

A vármegyei területfejlesztési dokumentumok mindenki számára elérhetőek Győr-Moson-Sopron vármegye honlapján (www.gyms.hu), Győr-Moson-Sopron Vármegye Közgyűlése minden alkalommal nyílt ülésen tárgyalja a dokumentumokat, amelyen a vármegye teljes lakossága részt vehet. A Közgyűlésen tárgyalt napirendekről a sajtó minden alkalommal külön beszámol. A fentiek alapján a dokumentumok széleskörű elérhetősége, társadalmassítása biztosított.

2. A vármegye külső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata

Győr-Moson-Sopron vármegye északnyugat-dunántúli fekvéséből adódóan 3 magyarországi megyével (Komárom-Esztergom vármegye, Veszprém vármegye és Vas vármegye) határos. A vármegye nyugati és északi része Ausztriának Burgenland tartománnyal, valamint Szlovákia Pozsonyi, Nagyszombati és Nyitrai kerületeivel határos.

A hagyományok, a földrajzi összekapcsolódások és korlátok, a kiépült infrastruktúra és a településhálózat által meghatározva Komárom-Esztergom, Veszprém és Vas megyék, illetve a főváros felé erőteljesek a kapcsolatok minden szinten. Ausztria és Szlovákia felé az ingázók és az export-import teherforgalom, valamint a természeti környezet (Fertő-tó, Szigetköz-Csallóköz) határon átnyúló kapcsolata a meghatározó.

Az alábbi ábrák azt illusztrálják, hogy milyen szoros kapcsolatot mutatnak az egyes megyék programjainak prioritásai Győr-Moson-Sopron vármegye prioritásaival.

Győr-Moson-Sopron Vármegye prioritásai	Komárom-Esztergom vármegye prioritásai				
	1. Versenyképes városgyűjtések (területi prioritás)	2. Vidéki tájak környezeti gazda(g)sága (területi prioritás)	3. Dinamikus, vármegyei turisztika (átfogó prioritás)	4. Elérhető vármegye (átfogó prioritás)	5. Emberkincs óvása és erősítése (átfogó prioritás)
Innovatív, rugalmas, versenyképes gazdaság					
Versenyképes munkaerő (tudás, képzés, oktatás)					
Fenntartható és klímabarát vármegye					
Jobban összekapcsolódó Európa: a stratégiai szállítási és digitális hálózatokkal					
Egészséges, aktív és támogató társadalom					
Területi egyenlőtlenségek mérséklése, a kohézió és az együttműködés erősítése					

Győr-Moson-Sopron Vármegye prioritásai	Vas vármegye prioritásai				
	I. priorítás – Gazdaság- fejlesztés	II. priorítás – Turisztikai feltétel-rendszer fejlesztése	III. priorítás – Humán közszolgáltatások fejlesztése	IV. priorítás – Egészséges, fenntartható települések	V. priorítás – Közlekedés- fejlesztés
Innovatív, rugalmas, versenyképes gazdaság					
Versenyképes munkaerő (tudás, képzés, oktatás)					
Fenntartható és klímabarát vármegye					
Jobban összekapcsolódó Európa: a stratégiai szállítási és digitális hálózatokkal					
Egészséges, aktív és támogató társadalom					
Területi egyenlőtlenségek mérséklése, a kohézió és az együttműködés erősítése					

	erős, közvetlen kapcsolódás
	mérsékelt, közvetett kapcsolódás
	gyenge kapcsolódás

		Veszprém vármegye prioritásai			
Győr-Moson-Sopron Vármegye prioritásai	M1 - A vármegye ipari-innovációs tengelyeire, turisztikai térségeire specializált gazdaságfejlesztés a kutatás-fejlesztés-innováció erősítésével és a fenntartható munkaerőpiac feltételeinek biztosításával, a versenyképesség növelése	M2 - A területi potenciál erősítése a vidékies térségekben, a városok és térségeik összehangolt integrált fejlesztése, fenntartható térség- és településfejlesztés. Ezt szolgáló intézkedések	M3 - Kreatív, versenyképes tudással rendelkező jól képzett, a korszerű digitális megoldások nyújtotta lehetőségekkel élni képes modern és egészséges társadalom, amely számára biztosítottak a gyógyulás, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés javuló feltételei.	M4 - A vármegye külső és az egyes térségei közötti belső kapcsolatrendszerét javító, a munkahelyek és szolgáltatások jó színvonalú elérhetőségét korszerű és fenntartható módon biztosító mobilitás	M5 - A természeti erőforrások megóvása, a természeti környezet és a vizek védelme, a környezeti állapot javítását szolgáló közműfejlesztés, a klímaadaptációs képesség fokozása, az energiatudatosság és energiahatékonyság növelése
Innovatív, rugalmas, versenyképes gazdaság					
Versenyképes munkaerő (tudás, képzés, oktatás)					
Fenntartható és klímabarát vármegye					
Jobban összekapcsolódó Európa: a stratégiai szállítási és digitális hálózatokkal					
Egészséges, aktív és támogató társadalom					
Területi egyenlőtlenségek mérséklése, a kohézió és az együttműködés erősítése					

Fejér vármegye prioritásai											
Győr-Moson-Sopron Vármegye prioritásai	1. Társadalmi kohézió	2. Munkaerőpiacra való felkészítés	3. Emberi erőforrások minőségi fejlesztése	4. Periférikus és vidéki térségek felzárkóztatása	5. Természeti környezet védelme	6. hatásaival szembeni ellenállóság fokozása	7. Települési épített környezet fejlesztése	8. Kulturális és történelmi örökségek ápolása	9. Vállalkozások fejlődési lehetőségeinek biztosítása	10. Vállalkozások K+F+I teljesítményének növelése	11. Székesfehérvár; Velencei-tó, Váli-völgy (Pannónia Szíve); Vértes és a Budapest környéke turisztikai térség településeinek turisztikai
Innovatív, rugalmas, versenyképes gazdaság											
Versenyképes munkaerő (tudás, képzés, oktatás)											
Fenntartható és klímabarát vármegye											
Jobban összekapcsolódó Európa: a stratégiai szállítási és digitális hálózatokkal											
Egészséges, aktív és támogató társadalom											
Területi egyenlőtlenségek mérséklése, a kohézió és az együttműködés erősítése											

Kapcsolódási lehetőségek más megyék irányában

Itt **bemutatásra kerülnek a szomszédos megyék, térségek programjainak** kapcsolódása Győr-Moson-Sopron megyével, mint potenciális partnerrel.

A kerékpáros gerinchálózat kiépítése az EuroVelo6, SacraVelo útvonallal együtt **Komárom-Esztergom vármegye** Stratégiai Programjában a 2021-27-es fejlesztési ciklusban megvalósításra javasolt kerékpáros gerinchálózat kiépítése. Ez új turisztikai terméként érinti még Győr-Moson-Sopron, **Fejér, Veszprém és Pest** megyéket Magyarországról, illetve Nyitra és Nagyszombat megyéket, valamint Pozsonyt Szlovákiából az EuroVelo6, SacraVelo útvonallal együtt.

Határon átnyúló klaszterek fejlesztése, különös tekintettel az élelmiszeriparra és mezőgazdaságra, illetve turisztikára

Kisprojekt Alap várható tovább-működtetésével határon átnyúló fejlesztési projektek lehetségesek Nyitra és Pozsony megyével, illetve Magyarországról **Komárom-Esztergom**, Győr-Moson-Sopron és **Pest** megyék részvételével. Ennek egyik fókuszja lehet a turisztika:

- ▶ turisztikai keretrendszer határon átnyúló kialakítása;
- ▶ Danube Bike&Boat pályázat keretében történő tevékenységek kiterjesztése;
- ▶ Borvidéki együttműködések (Nyitra vármegye és Győr-Moson-Sopron, illetve Komárom-Esztergom megyék között).

Árvízvédelmi és nagyvízi meder fejlesztések a Duna mentén

Az árvízi biztonság érdekében komplex, összehangolt fejlesztésre van szükség, emiatt elengedhetetlen az érintett önkormányzatok egymással és a vízügyi, katasztrófavédelmi szervezetekkel, civilekkel való szoros együttműködése. **Komárom-Esztergom** vármegye Stratégiai Programjában az erre vonatkozó együttműködések térségi fókuszja a Duna mente, ezért Győr-Moson-Sopron megyét is érinti.

Győr-Pápa-Celldömölk-Boba szakasz rekonstrukciója 10. és 20. számú vasútvonalak mentén – Vas vármegye programjának „Nagytérségi közlekedési rendszerek elérhetőségének javítása” intézkedése keretében

Vas vármegye programjában ez az intézkedés a vármegye gyorsforgalmi úthálózatának és vasútvonalainak európai közlekedési hálózatokba történő mélyebb integráltságát szolgálja. A vármegye európai térbe történő beágyazottságának növelése érdekében szükséges a nagytérségi közlekedési kapcsolatok megvalósítása, amelyek vármegyehatárokon átnyúló fejlesztést jelentenek.

Vas vármegye Stratégiai Programja „Beruházás vonalas közlekedési rendszerekbe” keretében tartalmazza az egyes közlekedésfejlesztési

projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet Vas megyét érintő szakaszait. Ezeknek a kivitelezése még nem kezdődött meg, így a fenti kapcsolatok kiteljesítése érdekében ezen szakaszok kiépítése élvezhet prioritást, amely ezért Győr-Moson-Sopron megyét is érinti

Kutatási és gazdasági hálózatok közötti kapcsolatok erősítése

Vas vármegye programjában a „Kutatóbázisok fejlesztése” intézkedés célja a vármegye alacsony K+F teljesítményének javítása, a kutatás-fejlesztési tevékenység vállalati versenyképességhez való hozzájárulásának az erősítése, a kutatási infrastruktúra fejlesztése, a vállalkozások innovációval kapcsolatos fejlesztéseinek ösztönzése (ezáltal a K+F+I tevékenységek erősítése), a vállalkozások és a kutatóhelyek együttműködésének elmélyítése. Az intézkedés elsődleges célterülete a jármű- és gépipar, az egészségipar, a környezetipar, az élelmiszeripar, valamint az informatika, amely területeken a vármegyehatáron átnyúló együttműködésben tervezett beavatkozások, fejlesztési kezdeményezések, programok iránya lehet a K+F bázis bővítése (alap- és alkalmazott kutatásra irányuló projektek támogatásával), pl. a duális képzés egyes elemeinek támogatása, illetve együttműködési projektek támogatása révén.

Okos város megoldások bevezetése (jó gyakorlatok megismerése és átvétele más megyéknek is)

Vas vármegye programjában az „Okos települések” fejlesztését célzó intézkedés a települések (elsősorban a vármegyeszékhely, illetve a térségközpont funkciót betöltő városok) településüzemeltetési feladatainak korszerűsítésére fókuszál az IKT megoldások, okoseszközök integrálásával, figyelembe véve az fenntarthatósági szempontokat. Az okos város megoldások többek között a közösségi közlekedési rendszerek, a parkolás, a szociális ellátás, a közvilágítás, a hulladékgazdálkodás szervezésével kapcsolatban jelenthetnek előrelépést, melyek tapasztalatainak megosztását a szomszédos megyékkel is tervezik.

Pannonhalma-Sokoró-Bakonyalja fejlesztési térség közös fejlesztése Veszprém megyével

Veszprém vármegye ITP célkitűzései a szomszédos megyék területfejlesztési programjainak számos célkitűzésével, prioritásával szoros kapcsolatban vannak, illetve azok egyikének sem mondanak ellent.

Győr-Moson-Sopron megyében kiemelt cél lehet az, hogy Pannonhalma térsége a Bakonyalja térséggel szoros kapcsolatot biztosítson. Ez a cél Pápa és térségével való kiemelt együttműködésben tud realizálódni.

Győr országos szintű gazdasági szerepe az M1-es autópálya és Szlovákia, ill. Ausztria irányába való gazdasági tengely miatt rendkívül hangsúlyos, s országos jelentőségű innovációs folyosót jelent a Budapest – Tatabánya – Győr vonal és az országhatár. Kiemelkedő szereppel rendelkezik Győr, amelynek nagyvárosi, regionális központ térségi hatása érzékelhető Veszprém megyében. Ez azt jelenti, hogy a Bakony, mint domborzati határvonaltól északra lévő területe Veszprém megyének Győr településhálózati rendszerre fűződik fel. Ez a terület már jellemzően nem Veszprém városhoz, mint vármegyeközponthoz, hanem a szomszédos vármegyeközponthoz Győrhöz kapcsolódik mind gazdaságilag, mind az út- és településhálózat szempontjából.

Ennek a területnek a legnagyobb városa Pápa, mely városhiányos térségben Győrig az egyetlen város. Pápa jó közlekedési kapcsolattal rendelkezik Győr felé, ezért a gazdaság szereplőinek fontos fejlesztési irány. Pápa helyzete ezen belül speciális, hiszen a Győr-Moson-Sopron vármegye déli peremére is kiható óriási vonzáskörzete, illetve egyes felsőfokú oktatási és egészségügyi intézményeinek szolgáltatásai kiemelik a várost ebből a településkörből.

Innovációorientált beruházások, a K+F, a közlekedési hálózatok fejlesztése a Győr-Tatabánya-Komárom-Mór-Székesfehérvár-Dunaújváros-Paks-Kecskemét ipari/logisztikai nagyterületén

Fejér vármegye fejlesztési prioritásai közül a *Periférikus és vidéki térségek felzárkóztatása* és a *Vállalkozások K+F+I teljesítményének növelése* indoklásánál egyaránt szerepel ez a fejlesztési irány, amelynek célja a Győr-Tatabánya-Komárom-Mór-Székesfehérvár-Dunaújváros-Paks-Kecskemét ipari/logisztikai nagyterület közötti innováció orientált, K+F, közlekedési hálózatok fejlesztése.

Ezen belül

- ▶ a felsőoktatási intézmények és a gazdasági szereplők közötti együttműködések, partnerségek erősítése javítja a regionális-térségi munkaerő-piaci igények kielégítését, az innováció térbeli kiterjedését és a K+F eredmények nagyobb mértékű hasznosítását;
- ▶ a vállalkozások innovációs beruházásai, a technológiai transferek és kutatás-fejlesztések ösztönzésével a klaszterek kialakításának hajlandósága javul, így intenzívebbé válik a vállalkozásokhoz kapcsolódó intézmények együttműködésének szervezése termelési, logisztikai, kutatás-fejlesztési, képzési területen.

Munkaerőpiacra való felkészítés Fejér megyében

A főváros közelsége és az északnyugat-dunántúli határ közeli helyzete okozta szakképzett munkaerő elvándorlásának pótlása és a helyben maradt munkaerő hasznosítása is indokolják a munkaerőpiacra való felkészítés célkitűzéseinek megvalósítására irányuló fejlesztéseket **Fejér megyében**.

Ezen belül a foglalkoztathatóság javítása, a foglalkoztatottság szintjének növelése érdekében tervezett intézkedések:

- ▶ Munkaerőpiaci foglalkoztathatósági támogatások (paktum);
- ▶ Egyéb foglalkoztatási programok;
- ▶ Szakképzés, munkaerő-piaci képzés (infrastruktúra, képzés);
- ▶ Atipikus, rugalmas foglalkoztatási formák támogatása.

Az új típusú regionális együttműködés, az északnyugat-magyarországi gazdaságfejlesztési zóna további tagmegyei (Zala és Fejér vármegye) közül Fejér megyével területileg, infrastrukturálisan és gazdasági együttműködés szempontjából is szorosabb a kapcsolat, míg Zala megyével a lehetséges kapcsolódási pontok megtalálása és kiépítése a cél.

Számos, a megyének kiemelten fontos vármegyehatáron átnyúló fejlesztés csak területi kooperációval valósítható meg. A szomszéd megyékkel együtt megvalósítható főbb fejlesztések a következők:

Az alábbiakban **részletesen felsorolásra** kerülnek **a szomszédos megyék, országhatáron túli tartományok programjainak elemei, projektcsomagjai**, melyek Győr-Moson-Sopron vármegye **térségéhez kapcsolódnak**, átnyúlnak a vármegye területére – akár az országhatáron túlról is – így potenciális partnerséget igényelnek. Fontos kiemelni, hogy itt a külső kapcsolatrendszer bemutatása történik meg, a Győr-Moson-Sopron vármegyei felhívások nem ez alapján lesznek kiírva.

Komárom-Esztergom vármegye projektcsomagjai

- ▶ Ivóvízbázisok védelmét szolgáló intézkedések, fejlesztések és korszerűsítések
- ▶ Meglévő, vagy megépülő duzzasztóművekhez kapcsolódó vízerőhasznosítás
- ▶ Körforgásos mezőgazdasági rendszerek meghonosítása
- ▶ Erdőtelepítések támogatása
- ▶ Katasztrófák elleni jobb védekezés tervezés, megelőzés, felkészülés, reagálás, helyreállítás által
- ▶ Vízgazdálkodási beruházások a kék és zöld infrastruktúrák előkészítésének és vizeink jó állapotának vagy ökológiai potenciáljának elérése érdekében
- ▶ A vízi biodiverzitás és ökoszisztémák védelmét, megőrzését, esetleges növelését célzó beruházások
- ▶ Fenntartható akvakultúra tevékenységek támogatása
- ▶ Ökoturizmus meghonosítása, további terjesztése

Veszprém vármegye projektcsomagjai

- ▶ Ivóvízbázisok védelmét szolgáló intézkedések, fejlesztések és korszerűsítések
- ▶ Körforgásos mezőgazdasági rendszerek meghonosítása
- ▶ Erdőtelepítések támogatása
- ▶ Vizes élőhelyek védelmét vagy rehabilitációját célzó beruházások
- ▶ Vízgazdálkodási beruházások a kék és zöld infrastruktúrák előkészítésének és vizeink jó állapotának vagy ökológiai potenciáljának elérése érdekében
- ▶ A vízi biodiverzitás és ökoszisztémák védelmét, megőrzését, esetleges növelését célzó beruházások
- ▶ Ökoturizmus meghonosítása, további terjesztése
- ▶ Győr-Pápa kapcsolat fejlesztése
- ▶ 82. sz. út Veszprém-Győr közötti szakasz fejlesztése
- ▶ 84-es főút Sopron-Balaton közötti szakasz fejlesztése
- ▶ Győr-Pápa-Devecser-Tapolca között új észak-dél irányú közlekedési tengely kiépítése
- ▶ A 84. sz. főút tönkrement útburkolatának megerősítése
- ▶ 11-es vasútvonal infrastrukturális fejlesztése
- ▶ Turisztikai szempontú szolgáltatásfejlesztés a 11-es (Győr – Veszprém) vasútvonalon

Vas vármegye projektcsomagjai

- ▶ Ivóvízbázisok védelmét szolgáló intézkedések, fejlesztések és korszerűsítések
- ▶ Erdőtelepítések támogatása
- ▶ Körforgásos mezőgazdasági rendszerek meghonosítása
- ▶ Mosonmagyaróvár-Csorna kapcsolat fejlesztése (közvetetten segítené a kapcsolat erősödését Vas megyével)
- ▶ M9 Pereszteg-Vas vármegye határa közötti szakaszának megépítése
- ▶ Fertőszentmiklós-Répczevis-Kőszeg nyomvonalon hiányzó főúti kapcsolat fejlesztése
- ▶ A 86. sz. főút tönkrement útburkolatának megerősítése
- ▶ 84-es főút Sopron-Balaton közötti szakasz fejlesztése
- ▶ A 84. sz. főút tönkrement útburkolatának megerősítése
- ▶ Települések kedvezőbb feltárása, Újkér-Tormásliget közútfejlesztése

Ausztria Burgenland tartományának projektcsomagjai

- ▶ Ivóvízbázisok védelmét szolgáló intézkedések, fejlesztések és korszerűsítések
- ▶ Natura 2000 területeket és védett természeti területeket magában foglaló külterületi zöldinfrastruktúra megőrzése, fejlesztése és kezelése
- ▶ Vizes élőhelyek védelmét vagy rehabilitációját célzó beruházások

- ▶ Katasztrófák elleni jobb védekezés tervezés, megelőzés, felkészülés, reagálás, helyreállítás által
- ▶ Vizek jó ökológiai, kémiai és mennyiségi állapotának elérését támogató beruházások (vízkár, aszálykár csökkentése és vízvédelem)
- ▶ A vízi biodiverzitás és ökoszisztémák védelmét, megőrzését, esetleges növelését célzó beruházások
- ▶ Fenntartható akvakultúra tevékenységek támogatása
- ▶ Ökoturizmus meghonosítása, további terjesztése
- ▶ M85 építésének folytatása Sopron-Fertőrákosi csatlakozástól az országhatárig
- ▶ Települések kedvezőbb feltárása, Kapuvár–Pomogy határátkelő közötti út felújítása
- ▶ Bécs – Budapest nagysebességű vasút kiépítése és győri megállóhely létesítése

Szlovákia érintett kerületeinek projektcsomagjai

- ▶ Ivóvízbázisok védelmét szolgáló intézkedések, fejlesztések és korszerűsítések
- ▶ Meglévő, vagy megépülő duzzasztóművekhez kapcsolódó vízerőhasznosítás
- ▶ Natura 2000 területeket és védett természeti területeket magában foglaló külterületi zöldinfrastruktúra megőrzése, fejlesztése és kezelése
- ▶ Vizes élőhelyek védelmét vagy rehabilitációját célzó beruházások
- ▶ Felszín alatti víztől függő ökoszisztémák védelmét, vagy rehabilitációját célzó beruházások
- ▶ Katasztrófák elleni jobb védekezés tervezés, megelőzés, felkészülés, reagálás, helyreállítás által
- ▶ Vizek jó ökológiai, kémiai és mennyiségi állapotának elérését támogató beruházások (vízkár, aszálykár csökkentése és vízvédelem)
- ▶ A vízi biodiverzitás és ökoszisztémák védelmét, megőrzését, esetleges növelését célzó beruházások
- ▶ Ökoturizmus meghonosítása, további terjesztése
- ▶ Insula Magna komplex vízgazdálkodási és fenntartható fejlesztési program megvalósítása a Szigetközben
- ▶ A 84. sz. főút tönkrement útburkolatának megerősítése

Északnyugat-magyarországi gazdaságfejlesztési zóna projektcsomagjai

- ▶ Győr-Székesfehérvár kapcsolat fejlesztése
- ▶ A 86. sz. főút és az M70 gyorsforgalmi út között közvetlen magyarországi főúti kapcsolódás létrehozása
- ▶ Új helyi és térségi kerékpáros létesítmények kiépítése, felújítása
- ▶ 10-es vasútvonal infrastruktúrájának fejlesztése, villamosítás

- ▶ Meglévő megállóhelyek utasforgalmi szempontú korszerűsítése, az intermodalitási követelmények figyelembe vételével
- ▶ Győr – Pér – Kisbér – Székesfehérvár vasútvonal megépítése
- ▶ Az autóbuszos és vasúti személyszállítási szolgáltatások összehangolása, egységes információs és tarifarendszer kialakítása
- ▶ IC kocsik és/vagy motorvonatok beszerzése
- ▶ Kerékpárszállítási kapacitások fejlesztése a gördülőállomány fejlesztésével
- ▶ Varsó – Budapest nagysebességű vasút kiépítése és győri megállóhely létesítése
- ▶ V0 vasútvonal kiépítése
- ▶ Települések zsákhelyzetének megszüntetésére a mellékúthálózat fejlesztése

A tervezett projektekből azok, amelyek megyén átnyúló karakterrel rendelkeznek, pl. állami nagyberuházások, út, vasút, nemzeti parkok fejlesztései nagy beruházásnak minősülnek, központi finanszírozást igényelnek.

3. A vármegye belső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata

A vármegye belső területi kapcsolatrendszerének feltárása abból a célból szükséges, hogy azonosítsa azokat a kapcsolódási pontokat, esetlegesen átfedéseket, amelyek a területfejlesztési koncepció által kijelölt célterületek között mutatkoznak. A térszerkezeti kapcsolatok, a hasonló adottságokkal és fejlesztési igényekkel rendelkező településcsoportok esetében, mind a szinergikus hatások, mind pedig a kooperációs lehetőségek feltárása fontos eleme a fejlesztési beavatkozások tervezésének. A területfejlesztési koncepció négy fejlesztési térséget jelöl ki a vármegye területén, amelyek az alábbiak:

- ▶ Pannonhalma-Sokoró-Bakonyalja fejlesztési térség (KT1)
- ▶ Alpokalja-Fertő táj fejlesztési térség (KT2)
- ▶ Szigetköz-Mosoni sík fejlesztési térség (KT3)
- ▶ Kapuvár-Csorna-Tét fejlesztési térség (KT4)

A négy fejlesztési térségen kívül a koncepció külön kezeli a két vármegyei jogú várost (Győr, Sopron), valamint Mosonmagyaróvárt, mint kiemelkedő szerepű járásszékhely várost.

Az ITP során kialakított fejlesztési célterületek többnyire mind a négy fejlesztési térséghez kapcsolódóan megjelennek, érintik azokat. A fejlesztési térségektől különállóan kezelt három város az ERFA 11. cikk alá tartozó kiemelt város, melyek elkülönített stratégiai forráskerettel rendelkeznek az ITP alapján, amely felhasználása az adott városok Integrált Településfejlesztési Stratégiáiban lefektetett alapelvek mentén történik.

3.1. Településhálózat

Győr-Moson-Sopron vármegye területén 183 település található. A 12 városi jogállással rendelkező település közül a vármegyeszékhely Győr, illetve Sopron vármegyei jogú városok. A 134 ezer lakosú vármegyeszékhely és a 63 ezer lakosú Sopron a vármegye teljes népességének több, mint 40%-át koncentrálna. A két vármegyei jogú városon túl jelentős térszervező szereppel rendelkezik még Mosonmagyaróvár, a megyében található többi város alapvetően mikrotérségi központnak tekinthető, népességük 10 ezer fő alatti. A vármegye népességének 59%-a él városokban. A három jelentős térszervező központ megyén belüli elhelyezkedése nem tekinthető centrálisnak, amely bizonyos mértékben egyensúlytalanságokat okoz a városhálózatban, egyrészt a vármegye belső területén elhelyezkedő járásközpontok relatív funkcionális gyengesége,

másrészt pedig amiatt, hogy elsősorban a vármegye déli része városhiányos térségnek tekinthető.

Társadalmi-gazdasági fejlettség szempontjából a vármegye általánosságban kedvező helyzetűnek tekinthető, de a fentiek értelmében megemlítendő, hogy az elsődleges fejlődési tengelyektől és a jelentős központoktól távolabb elhelyezkedő térségek magukban hordozzák a perifériaképződés folyamatainak kockázatát.

3.2. Térszerkezeti tengelyek

A vármegye területén két jól azonosítható, a közlekedési hálózatok által is determinált tengely azonosítható. Ezek közül elsődlegesnek a Budapest-Bécs tengely Győr-Moson-Sopron vármegye területére eső szakasza, amely Győrtől északnyugati irányba (Mosonmagyaróvár-Hegyeshalom) húzódik, az M1 autópálya és a Budapest-Hegyeshalom-Bécs vasútvonal mentén. A tengely magában foglalja Győr agglomerációjának északnyugati részét, valamint a Mosonmagyaróvár körül körvonalazódó várostérség településeit.

A másik térszerkezeti tengely Győr és Sopron között húzódik, magában foglalva két járásközpontot (Csorna, Kapuvár); a tengely fő közlekedési útvonalainak az M85-ös gyorsforgalmi út és a Győr-Sopron vasútvonal tekinthető.

3.3. Város-vidék kapcsolatrendszer

A központok és vonzáskörzetük közötti kapcsolatrendszerek a vármegye városainak intézményi, szolgáltatási funkciói, valamint foglalkoztatási vonzásuk mentén értelmezhetők. Ezek tükrében minden tekintetben kiemelkedik Győr, amely a vármegye határain túl terjedő igazgatási és szolgáltatási szerepkörén túl jelentős munkaerővonzó hatást gyakorol; a vidéki városok között a legnagyobb beingázói létszámmal rendelkező. Győr foglalkoztatási centrum szerepe az elmúlt két évtizedet tekintve erősödik, a vármegye egészére vetítve is tapasztalható a foglalkoztatás esetében a térbeli centralizáció.

Sopron vármegyei jogú városként a vármegye nyugati térségének elsődleges térszervező központja, viszont munkaerő-vonzási potenciálja tekintetében messze elmarad a vármegyeszékhelytől, mind a foglalkoztatási vonzáskörzet kiterjedése, mind pedig a beingázás volumene a dinamikus fejlődést mutató Mosonmagyaróvárhoz hasonlítható. A többi járásszékhely közül Csorna és Kapuvár térszervező funkciói emelhetők ki, viszont esetükben már a

vonzáskörzetükkel való integráció tekintetében problémák tapasztalhatók, a vármegye déli határán elhelyezkedő, a belső perifériához sorolható településekre gyakorolt vonzásuk mértéke gyenge.

A vármegye többi városa esetében mikrotérségi hatáskörű vonzási funkciókat azonosíthatunk, illetve egy részükről elmondható, hogy a terjeszkedő nagyvárosi településegységek – elsősorban Győr körül – magukba foglalják őket.

3.4. Agglomerációk, városi településegységek

A vármegye elsődleges térszervező központjai körül szoros funkcionális kapcsolatokkal rendelkező településegységek alakultak ki. Ezek közül hivatalosan lehatárolt a Győri agglomeráció és a Soproni nagyvárosi településegység, emellett az agglomerálódás folyamatai egyre intenzívebben érhetők tetten Mosonmagyaróvár térségében is.

A Győri agglomeráció a KSH lehatárolása alapján 68 települést foglal magába és a központtal együtt a vármegye népességének több mint felét koncentrálja. Az agglomeráció elsődleges terjeszkedési irányai és sűrűsödési pontjai a fő közlekedési folyosók (M1, M85, 82. sz. főútvonal) irányába mutatnak. A várostérség belső differenciálódása övezetes jelleggel is tetten érhető, a Győr közvetlen szomszédságában elhelyezkedő települések népességnövekedése folyamatos és dinamikus, városias jellegű lakóövezetek kialakulásával, a belterületi népsűrűség kiemelkedő értékeivel. A településegység terjeszkedésével a külső övezetben mikrotérségi központok (Lébény, Pannonhalma, Tét) is az agglomeráció részévé váltak. Az agglomerációban a lakóhelyi szuburbanizáció folyamatai a dominánsak, csak néhány olyan települést találhatunk, amelyek foglalkoztatási potenciálja átlagon felülnek tekinthető (pl. Kunsziget, Győrladamér).

A Soproni nagyvárosi településegységet központjával együtt 12 település alkotja, az elsődleges agglomerálódási irány Soprontól nyugati irányban, a 85. számú főútvonal tengelyében húzódik. Az országhatár menti fekvés földrajzi értelemben „féloldalassá” teszi a településegységet, de elmondható, hogy bizonyos térszervezési funkciók – pl. közlekedés tekintetében Sopron központi szerepe a határon túli térség szempontjából is értelmezhető.

Az agglomerálódás folyamatai Mosonmagyaróvár közvetlen környezetében is tetten érhetők, ebben az esetben a várossal közvetlenül határos településeken érvényesülnek a szuburbanizáció intenzívebb folyamatai. A városi térségek potenciális terjeszkedése a győri és mosonmagyaróvári településegységek térbeli összekapcsolódásának irányába mutat, amely a megyében azonosítható

elsődleges térszerkezeti tengely egységes várostérségben való lefedettségét eredményezheti.

Egy megyén – illetve országhatáron – kívül fekvő központ, Pozsony szuburbanizációs hatása is érvényesül a vármegye területén, amely a közvetlen határ menti térségre – elsősorban Rajkára – értelmezhető.

3.5. Vidéki térségek

A városi településegységeken kívül fekvő térségek alapvetően vidékies jellegűnek tekinthetők, egyrészt a vármegye kisebb súlyú központjainak vonzástérségében elhelyezkedve, másrészt ezektől is távolabb, a városi funkcióknak csak szűk szegmensét hordozó központokkal rendelkezve.

A vármegye déli részén, a vármegyehatár térségében elhelyezkedő települések (a Rábaköz, a Répce-sík és a Bakonyalja területén) az elsődleges térszervező központoktól relatíve távol helyezkednek el, a térségben található városi jogállású települések (Beled, Pannonhalma, Tét) hiányos központi szerepekkel rendelkeznek. Figyelembe véve a jelentősebb, vármegyehatáron túli központok (Szombathely, Pápa) relatíve jelentős távolságát is, elmondható, hogy az említett térségek belső perifériának tekinthetők.

3.6. Kedvezményezett járások

A 290/2014. Kormányrendelet a Téti járást sorolja a kedvezményezett járások közé, a járás a komplex fejlettségi mutató értéke alapján Magyarország járásainak rangsorában a 89. helyet foglalja el. Területének jelentős része a fentebb bemutatásra került vármegyehatár menti belső perifériatérséghez tartozik. A járás székhelye, Tét, hiányos szerepkörű kisközpontnak tekinthető. A járás északi részéről elmondható, hogy egyre jelentősebb mértékben integrálódik a győri agglomerációhoz, a vármegye egyik elsődleges észak-déli közlekedési tengelyének (83. sz. főútvonal, Győr-Celldömölk vasútvonal) fejlesztése a periféria helyzet feloldását jelentős mértékben elősegítheti.

A nevezett kormányrendelet lehetőséget biztosít a vármegyei közgyűlések részére, hogy saját hatáskörükben regionális szempontból kedvezményezett járásokat jelöljön ki. A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Közgyűlés 8/2016. számú határozata értelmében a Csornai, Kapuvári és Pannonhalmi járások kerültek ebbe a kategóriába, lefedve a vármegye vidékies, periférikus térségeinek jelentős részét.

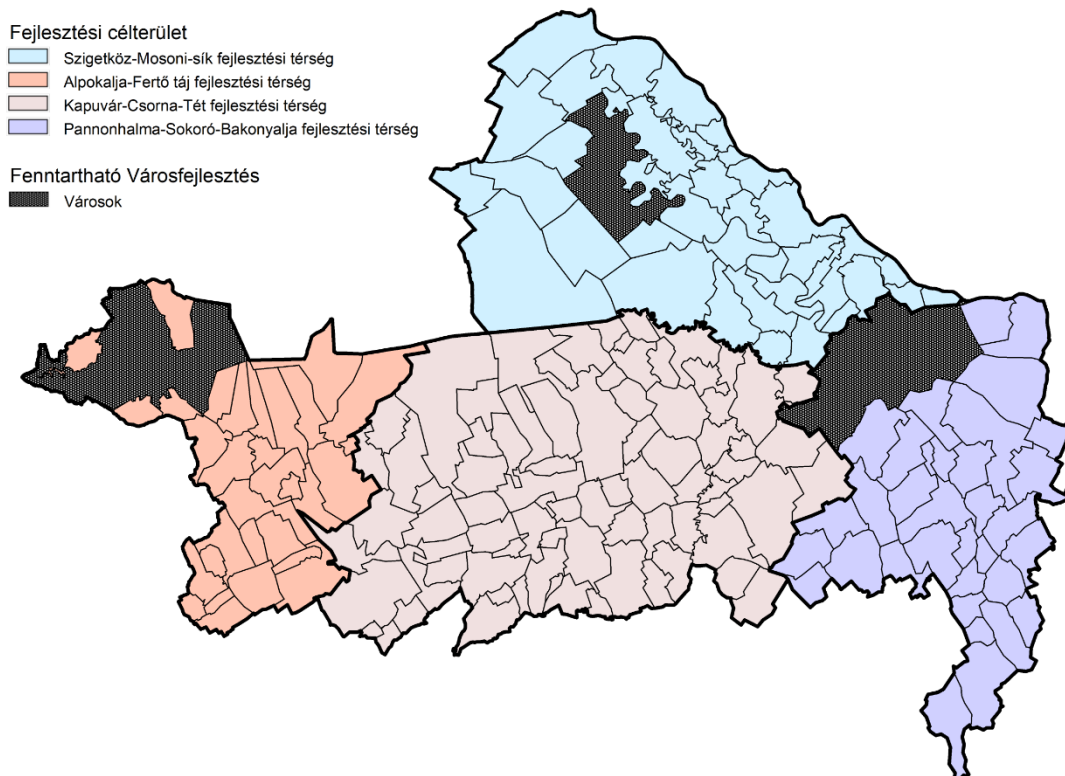
3.7. Kiemelt városok

Az **ERFA rendelet 11. cikkelye** értelmében a kiemelt városok stratégiai forráskerettel rendelkeznek, melynek felhasználása az integrált településfejlesztési stratégiákban lefektetett elvekkel összhangban kell, hogy megtörténjen. Ezeket a kiemelt központokat a vármegyei önkormányzatok jelölik ki. Győr-Moson-Sopron vármegye esetében három ilyen város került kijelölésre; Győr, mint vármegyeszékhely és regionális szerepkörű központ; Sopron, mint a vármegye másodlagos központja, vármegyei jogú város, valamint Mosonmagyaróvár, mint kiemelkedő járásszékhely város. Mindhárom központ – eltérő szinten ugyan, de – jelentős térszervező erővel rendelkezik.

4. A vármegye forrásfelhasználási stratégiája

4.1. Fejlesztési térségek

A területfejlesztési koncepció készítése során négy fejlesztési terület került lehatárolásra, amelyek az ERFA 11. cikk alapján besorolt három városi központtal együtt lefedik a vármegye teljes területét. Az ITP tervezése során a földrajzilag lehatárolt fejlesztési térségek mellett tematikus fejlesztési célterületek kerültek meghatározásra, amelyekbe a vármegye települései adottságaiknak, rászorultságuknak megfelelően nyertek besorolást. A tematikus fejlesztések célterületeinek többségében az összes fejlesztési térségből képviseltetik magukat települések. A területi és a tematikus megközelítés együttes kezelése adja a differenciálás alapját, valamint ebből indulnak ki a kiválasztási kritériumok. A fejlesztési térségekhez kapcsolódó forrásallokáció a TOP Plusz intézkedések többségében úgy került meghatározásra, hogy az adott TOP intézkedéshez kapcsolható fejlesztési célterület által potenciálisan érintett települések népességaránya képezte a forrásfelhasználási módok szerinti felosztás alapját. Az ERFA 11. cikk alapján besorolt városok vonatkozó, fenntartható városfejlesztésre irányuló kereteinek felosztása a lakónépesség (2020 január 1.) arányában történt.

Pannonhalma-Sokoró-Bakonyalja fejlesztési térség (FT1)

A fejlesztési térséghez Győr agglomerációjának déli-délkeleti része, illetve a Bakonyalja és Sokoróalja egyes települései tartoznak. A fejlesztési térség egyetlen városi jogállású települése a járásszékhely Pannonhalma. Az agglomerációs övezetben elhelyezkedő települések esetében a szuburbanizációs folyamatok területi terjedése tapasztalható, a vármegyeközponttal való funkcionális kapcsolatok intenzívek és erősödő tendenciát mutatnak. A Győrtől távolabb elhelyezkedő, a Bakonyalja térségéhez tartozó falvak esetében a szuburbanizáció folyamatai kevésbé érzékelhetők, nagyobb részükre inkább az elvándorlás és népességcsökkenés jellemző. Ezek a települések 1990 után Veszprém megyétől kerültek átcsatolásra, helyzetük a vármegye szempontjából periférikusnak tekinthető. A térség fejlesztési szükségletei és potenciális fejlesztési irányai az agglomeráció-periféria átmenet mentén két szegmensben határozhatók meg. Fontos egyrészt az agglomeráció integrált szemléletű fejlesztése, mind az érintett települések kooperációja, mind pedig a Győrrel való kapcsolatok viszonylatában. A szuburbanizációs folyamatok további erősödésével számolva kiemelt módon figyelembe veendő a potenciális térszerkezeti konfliktusok, szolgáltatási kapacitáshiányok (elővárosi közlekedés, közműhálózatok) kezelése, az azokra való felkészülés. A vármegyeközponttól távolabb fekvő, bakonyaljai települések esetében a szolgáltatások elérésének javítása, a térség vonzáskörzetbe való jobb integrálása emelhető ki, mint elsődleges fejlesztési cél.

Alpokalja-Fertő táj fejlesztési térség (FT2)

A fejlesztési térség térszerkezeti és településhálózati jellemzői az FT1-hez hasonló képet mutatnak, mivel a térség északi része Sopron közvetlen agglomerációs térségét foglalja magában, déli, a vármegyehatárig terjedő térsége viszont városhiányos, periférikus jellegű. A soproni agglomerációban elhelyezkedő települések a vármegye leggyorsabb népességnövekedési ütemet mutató községei közé tartoznak. Az agglomerálódás folyamatai a térség középső részén elhelyezkedő, többségében az országhatár mentén fekvő települések esetében is megmutatkoznak, egyre markánsabban érzékelhetők azok a pozitív folyamatok, amelyeket a kedvező földrajzi pozíció, illetve a térségközpont relatív közelsége alapoz meg. A vármegyehatár mentén fekvő települések esetében Sopron vonzási hatásai kevésbé érvényesülnek, másodlagos térszervező központ sem a térségben, sem a vármegyehatár túloldalán, megfelelő közelségben nem található. A fejlesztések szempontjából általánosan értelmezhető cél Sopron agglomerációja, valamint a várostól déli irányban elhelyezkedő települések határ menti fekvéséből adódó lehetőségeinek jobb kihasználása, ezen túl a vármegyehatár menti községek térségi integrációjának és elérési viszonyainak javítása.

Szigetköz-Mosoni sík fejlesztési térség (FT3)

A fejlesztési térség a Budapest-Bécs tengelyen helyezkedik el, kedvező forgalmi helyzet és jó elérési viszonyok jellemzik. Túlnyomórészt agglomerációs övezetnek tekinthető; délkeleti része a győri agglomerációhoz tartozik, míg a Felső-Szigetköz és a Mosoni-sík egyes települései az egyre markánsabban formálódó mosonmagyaróvári településeggyüttes részét képezik. Északi részén Pozsony szuburbanizációs folyamatai gyakorolnak hatást. A szuburbanizációnak és a kívülről a térségbe irányuló vándorlásnak köszönhetően a települések többségének népessége dinamikusan növekszik. A térség kapuszerepe, illetve intenzív határokon átnyúló együttműködései adják a fejlesztési potenciálokat a kedvező földrajzi fekvés, illetve forgalmi helyzet kiaknázásával. A térség településhálózati dinamikájából – szuburbanizációs, agglomerációs folyamatok, belterületek növekedése, településszerkezet átalakulása – fakadóan felmerülő, az épített környezet, természeti értékek és mezőgazdasági területek vonatkozásában felmerülő meglévő és potenciális területhasználati konfliktusok feloldása, mérséklése ugyancsak kiemelt szerepet kell, hogy játsszon a fejlesztési célok meghatározásában. A fejlesztési térség részét képező Szigetköz esetében a turisztikai fejlesztések integrált, környezeti adottságokat szem előtt tartó, térségi – részben határon átnyúló – együttműködésben történő megvalósítása áll a középpontban.

Kapuvár-Csorna-Tét fejlesztési térség (FT4)

A fejlesztési térség a vármegye középső, illetve déli területeit fedi le. A két tradicionális kisközpont – Csorna és Kapuvár – a térség északi részén, a Győr-Sopron közlekedési tengelyen helyezkedik el. A déli térség városai – Tét, illetve Beled – központi funkcióikat tekintve hiányosak. A fejlesztési térségben található a vármegye azon településeinek jelentős hányada, amelyeket hátrányosan érintenek a perifériaképződés folyamatai, számottevő a csökkenő népességű, előregedő kis- és aprófalvak aránya. A központoktól való relatív távolság, illetve a vármegyehatár menti fekvés hatásai nyomán azonosítható egy olyan településcsoport a térség déli zónájában, amely társadalmi-gazdasági jellemzői alapján kedvezőtlen helyzetben van; illetve hasonló folyamatok érzékelhetők a Tóköz településein is. A vidékies, periférikus térségek fejlődésének stagnálása, esetleges leszakadása elsősorban a térségközpontok fejlesztésén, funkcióik megerősítése révén kompenzálható, illetve megállítható. A Csorna-Kapuvár-Tét kiemelt fejlesztési térség ilyen irányú fejlesztésével kapcsolatosan kulcsfontosságú a két elsődleges központ által vonzáskörzetük részére biztosított gazdasági, fogyasztási, valamint intézményi (egészségügyi, oktatási, kulturális, szociális) szolgáltatások színvonalának javítása, valamint az ezen szolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségeinek fejlesztése. A térség déli

részén elhelyezkedő, társadalmi-gazdasági szempontból leginkább hátrányos helyzetű településeknek ezen központoktól való nagyobb távolságából következően ugyancsak fontos cél a funkcióhiányos járásszékhely Tét, valamint a potenciális mikrotérségi központok (Beled, Szany) fejlesztése.

A TOP Pluszban rögzítésre került, hogy a vármegyékre jutó indikatív forráskeretének legalább 10%-át a 36 LHH járásra szükséges fordítani, amelyet szükséges bemutatni az ITP 2021-27-ben legalább prioritásonkénti, alaponkénti bontásban. Továbbá a tervezés során figyelemmel kell lenni, hogy a program a 36 komplex programmal fejlesztendő járás területén megvalósuló beruházások támogatására fordítja az alap- és középfokú köznevelési intézmények fejlesztésére tervezett, TOP Plusz keretösszeg legalább 15%-át, illetve a 36 komplex programmal fejlesztendő járás területén megvalósuló beruházások támogatására fordítja a helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztésére tervezett, TOP Plusz keretösszeg legalább 15%-át.

Győr-Moson-Sopron vármegyében egyetlen járás sem tartozik a komplex programmal fejlesztendő járasok közé. Ezért a mi vármegyénkben az elkülönítés nem releváns.

4.2. Fenntartható városfejlesztés

Győr

A vármegyeszékhely sokoldalú igazgatási és szolgáltatási funkcióinak, valamint gazdasági erejének és munkaerő-vonzási potenciáljának köszönhetően a vármegye határain is túlmutató hatókörrel rendelkező központként funkcionál. Győr, illetve a hozzá szorosan kapcsolódó agglomerációs övezet olyan gazdasági magterületnek tekinthető, amelynek kulcsfontosságú szerepe van a vármegye egészének fejlődése szempontjából. A vármegyeközpont gazdaságának további diverzifikációja, a kutatás-fejlesztési és innovációs hálózatok jobb összekapcsoltsága a helyi gazdaság fenntarthatóságát, nagyobb ellenállóképességét biztosíthatja.

Sopron

Mint vármegyei jogú város és a vármegye nyugati térségének elsődleges központja, Sopron fejlődésében tradicionális vonzásközponti szerepéből fakadóan kiemelt szerepe van a határ menti fekvésnek. A munkaerő-mobilitást, a szolgáltatási funkciókat érintő, illetve a természeti-ökológiai adottságokhoz kapcsolódó fenntartható környezeti és turisztikai jellegű fejlesztési célú beavatkozások tervezése során hangsúlyosan figyelembe kell venni és érvényesíteni a határon átnyúló együttműködések lehetőségeit.

Mosonmagyaróvár

Mosonmagyaróvár, mint a Mosoni-sík és a Felső-Szigetköz elsődleges központja egyben a Bécs és Pozsony irányában nyitott, a nagyvárosi térségekbe folyamatosan integrálódó kaputérség centrális pozícióban elhelyezkedő települése. A térség belső integrációja szempontjából kulcsfontosságú Mosonmagyaróvár, mint természetes központ gazdasági, intézményi és szolgáltató funkcióinak további erősítése. Ugyancsak kiemelt fejlesztési fókuszpont a 44/2021 számú kormányrendelet által kijelölt különleges gazdasági övezet, amely döntő részben a város közigazgatási területén található.

A fenntartható városfejlesztés eszközbe sorolt városok forrásallokációja népességarányosan történt. A részletes forrásmegbontás az ITP 4. számú mellékletének 2. táblázata tartalmazza.

4.3. Forrásváltozások az ITP 2.0 dokumentumban

A Partnerségi Megállapodás tárgyalásai alapján a TOP Plusz ESZA forráskerete 50 Mrd Ft összeggel csökken, míg a TOP Plusz 3. prioritás ERFA forráskerete 50 Mrd Ft összeggel emelkedik, amit azonban kötelezően a köznevelési területen, alap- és középfokú oktatási intézmények fejlesztésére szükséges felhasználni az ITP-ben már szereplő és elfogadott köznevelési forráskeret további növelésével.

A TOP_Plusz-3.1.1 Vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések felhívás már megjelent, a csökkentést követően Győr-Moson-Sopron megyében a „3.1.1 Vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések” felhívás forráskerete 3,146 mrd Ft. A csökkentés arányosan 22,16% minden vármegye esetében.

A TOP_Plusz-3.1.3 Helyi humán fejlesztésekre vonatkozó csökkentési javaslat az ITP-ben tervezett keretösszeg 32,09 %-os csökkentése.

Mivel helyi humán fejlesztést a vármegye és a fenntartható városfejlesztési eszközben részt vevő város is tervez az ITP allokáció szerint, ezért ennek megfelelően a városi ESZA-ERFA keretek módosítását is el kell végezni.

A városok TOP Plusz 3. prioritási ERFA forráskeretének 1/3-ad részét feltételezi már az Irányító Hatóság köznevelési célra felhasználandó forrásnak, ezért a városi ERFA forráskeret emelése esetén az ITP módosítása során szöveges feltételként szükséges garantálni és előírni, hogy az érintett város köznevelési allokációja 1/3-ad aránynál magasabb legyen a Fenntartható Városfejlesztési Stratégiában. A módosítást követően a vármegyei önkormányzat „3.1.3 Helyi humán fejlesztések” felhíváson 3,930 mrd Ft forráskerettel rendelkezik.

A fentieknek megfelelően az alábbi átcsoportosításokra kerül sor a vármegyei ITP forrásallokációjában:

- 1,321 mrd Ft átcsoportosítása a fenntartható városfejlesztés ESZA+ forrásról a vármegyei „3.1.3 Helyi humán fejlesztések” forráskeretére.
- „3.3.4 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése” felhívásra 1,321 mrd Ft átcsoportosítás a vármegyei keretből a fenntartható városfejlesztés „3.3.3 Fenntartható humán infrastruktúra ERFA+” forrásra, az eszközbe sorolt városoknak, az alábbi forrásmegosztással:
 - Győr Vármegyei Jogú Város 759,54 m Ft
 - Sopron Vármegyei Jogú Város 410,15 m Ft
 - Mosonmagyaróvár Város 151,31 m Ft

Az így átcsoportosított forrást a városok a köznevelés fejlesztésére fordítják.

A TOP Plusz keretösszege a TOP Plusz 2. prioritásán kerül megemelésre 50 Mrd Ft forráskerettel a gyógyfürdők, fürdők célzott energiakorszerűsítése érdekében. Győr-Moson-Sopron vármegye esetében az országos 50 Mrd Ft-os emelkedés 1,823 mrd Ft többlet forrást jelent, amely az alábbiak szerint oszlik meg a prioritások között a jogosult gyógyfürdők és fürdők települési elhelyezkedése alapján:

- 1,373 Mrd Ft kerül a „2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” forráskeretére az alábbi fejlesztési térségekre:
 - Fejlesztési célterület FT1 - Alpokalja-Fertő táj fejlesztési térségre 933 m Ft
 - Petőházi Strand és Termálfürdő fejlesztésére
 - Hegykői termálfürdő fejlesztésére
 - Fejlesztési célterület FT4 - Kapuvár-Csorna-Tét fejlesztési térségre 440 m Ft
 - a Kapuvári Strand és Gyógyfürdő fejlesztésére
- 0,450 mrd Ft a „2.1.2 Fenntartható energiahatékonyság” forráskeretére.
 - győri Magyar Vilmos Uszoda fejlesztésére.

A TSM módosítások során átcsoportosítást kezdeményeztünk a „3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése” felhívásról a „3.3.1 Gyermekevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése” felhívásra a vármegyei keret terhére 0,5 mrd Ft mértékben, amely az FT3 - Szigetköz-Mosoni sík fejlesztési térséget érinti.

A TOP_Plusz-1.1.2-21 „4-5 számjegyű utak fejlesztése” felhívás forráskerete 2,5 Mrd Ft-ról 4,323 mrd Ft-ra emelkedett.

4.4. Forrásváltozások az ITP 3.0 dokumentumban

A „1.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése” felhívás csak a kedvezményezett járásokban lesz szabadon felhasználható. Vármegyénkben csak egyetlen egy kedvezményezett járás van (Téti járás), így a 4-5 számjegyű utak fejlesztése az előzetes jelzések szerint csak korlátozottan lesz támogatható. Ennek megfelelően a „1.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése” felhívásról a vármegyei források átcsoportosítását kezdeményeztük az 1. prioritás egyéb területeire. Az egyes felhívások keretösszegét meghaladó igények támogatásának lehetősége a felhívások közötti átcsoportosítás, melynek elsődleges alapelve a már kiértékelt, támogatásra javasolt, jelenleg forráshiányos projektek fedezetének biztosítása.

A 28/2022. (IV.29.) számú Közgyűlési határozattal elfogadott, de Kormány által nem tárgyalt, módosított Integrált Területi Program (ITP) megyei forrásallokációja alapján az „1.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése” felhívás 4.323.926.380 Ft kerettel rendelkezik.

Ezt az alábbiak szerint kívánjuk megosztani a fejlesztési célterületek és a felhívások között:

- Pannonhalma-Sokoró-Bakonyalja fejlesztési térség
 - 260.000.000 Ft kerül átcsoportosításra az „1.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés” felhívásra.
 - 194.000.000 Ft kerül átcsoportosításra az „1.2.1 Élhető települések” felhívásra.
- Kapuvár-Csorna-Tét fejlesztési térség
 - 802.000.000 Ft marad az „1.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése” felhíváson, hiszen a téti járás ebben a fejlesztési térségben található, így a forrás itt felhasználható.
- Szigetköz-Mosoni sík fejlesztési térség
 - 604.000.000 Ft kerül átcsoportosításra az „1.2.3 Belterületi utak fejlesztése” felhívásra.
 - 567.000.000 Ft kerül átcsoportosításra az „1.2.1 Élhető települések” felhívásra.
- Alpokalja-Fertő táj fejlesztési térség
 - 81.000.000 Ft kerül átcsoportosításra az „1.2.3 Belterületi utak fejlesztése” felhívásra
 - 268.000.000 Ft kerül átcsoportosításra az „1.2.1 Élhető települések” felhívásra.
 - 55.997.535 Ft kerül átcsoportosításra a „2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” felhívásra.
- Kiemelt kedvezményezett Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat
 - 1.202.926.381 Ft kerül átcsoportosításra az „1.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés” felhívásra, a 44/2021. (II. 5.) Korm. rendelettel

különleges gazdasági övezetté kijelölt mosonmagyaróvári iparterület fejlesztésére.

A TOP Plusz az alap és középfokú köznevelési intézmények, illetve kollégiumok fejlesztésére tervezett források legalább 90%-át az állami intézmények támogatására fordítja. Az ITP 2.0-ban meghatározott arány 80% volt.

A „TOP Plusz 3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése” felhívás jelenlegi keretösszege: 3,081 mrd Ft, a felhívás forráskerete az alábbiak szerint módosul:

- Kapuvár-Csorna-Tét fejlesztési térség kerete 206.200.000 Ft-tal csökken
- Pannonhalma-Sokoró-Bakonyalja fejlesztési térség 100.000.000 Ft-tal növekedett
- Kiemelt kedvezményezett (Vármegyei Tankerület) 106.200.000 Ft-tal növekedett

4.5. Forrásallokáció a fejlesztési térségekre vonatkozóan

TOP PLUSZ		FEJLESZTÉSI CÉLTERÜLET (kerekített mrd Ft)			
PRIORITÁS	FELHÍVÁS	FT1	FT2	FT3	FT4
1. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES VÁRMEGYE	1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	Nem releváns			
	1.2.1 Élhető települések	2,012	2,449	3,358	3,209
	1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	0	0	0	0
	1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	0,569	0,764	1,478	1,005
	1.2.4 Szegregált városi területekről integrált területekre költözés támogatása (PILOT)	0	0	0	0
	1.3 Fenntartható városfejlesztés (1.3.1 és 1.3.2 konstrukciók összesen)	nem releváns			
2. PRIORITÁS: KLÍMABARÁT VÁRMEGYE	2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése, energiaközösségek	0,618	1,799	1,036	1,631
	2.1.2 Fenntartható városfejlesztés (energetika)	nem releváns			
	2.1.3 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált)	0	0	0	0
	2.1.2 Fenntartható városfejlesztés (energetika)	nem releváns			
3. PRIORITÁS: GONDOS	3.1.1 Vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	nem releváns			

	3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció	0	0	0	0,040
	3.1.3 Helyi humán fejlesztések	nem releváns			
	3.2.1 Fenntartható városfejlesztés	nem releváns			
	3.3.1 Gyermekeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	0,637	0,765	1,478	1,125
	3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	0,727	0,873	0,617	1,284
	3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	0,510	0	0	0
	3.4.1 Fenntartható humán infrastruktúra	nem releváns			
6. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES VÁRMEGYE	6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	0,442	0,218	0,279	0,321
	6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	nem releváns			
	6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	0,236	0,284	0,363	0,417
	6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése	nem releváns			
	6.2.1 Fenntartható versenyképes városfejlesztés	nem releváns			

TOP PLUSZ		VÁROS (kerekített mrd Ft)		
Keret	FELHÍVÁS	Győr	Sopron	Mosonmagyaróvár
ERFA 1	1.3.1 Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása (Ft)	0,079	0,080	0,068
ERFA 1	1.3.2 Fenntartható városfejlesztés (Ft)	8,604	4,954	0,661
ERFA 2	2.1.2 Fenntartható energiahatékonyság (Ft)	0	0	0
ERFA 2	2.1.4 Fenntartható energiahatékonyság (kombinált) (Ft)	1,600	0,621	0,229
ESZA	3.2.1 Fenntartható humán fejlesztések (Ft)	0,795	0,429	0,158
ERFA 3	3.4.1 Fenntartható humán infrastruktúra (Ft)	3,104	1,676	0,618
ERFA 6	6.2.1 Fenntartható versenyképes városfejlesztés (Ft)	0	0	1,000
Összesen		14,182	7,760	2,735

4.6. Forrásfelhasználási módok TOP intézkedésként és célterületenként, ERFA11 települések és kiemelt kedvezményezettek által kezelt keret alapján (mrd Ft)

		1. prioritás ERFA	2. prioritás ERFA	3. prioritás ERFA	3. prioritás ESZA	6. prioritás ERFA	Mindösszesen (mFt)
Fejlesztési térsegek	FT1 - Pannonhalma-Sokoró- Bakonyalja fejlesztési térség	2,581	0,618	1,874	0	0,678	5,752
	FT2 - Alpokalja-Fertő táj fejlesztési térsegek	3,213	1,799	1,637	0	0,502	7,151
	FT3 - Szigetköz-Mosoni-sík fejlesztési térsegek	4,836	1,036	2,095	0	0,642	8,609
	FT4 - Kapuvár-Csorna-Tét fejlesztési térsegek	4,213	1,631	2,408	0,040	0,738	9,030
Fejlesztési térségek ÖSSZESEN		14,843	5,084	8,014	0,040	2,560	30,501
Kiemelt kedvezményezett által koordinált fejlesztések kerete (Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat)		0	0	0	7,077	4,601	11,678
Kiemelt kedvezményezett által koordinált fejlesztések kerete (Magyar Közút Nonprofit Zrt.)		0	0	0	0	0,802	0,802
Kiemelt kedvezményezett által koordinált fejlesztések kerete (Tankerület)		0	0	2,571	0	0	2,571
MINDÖSSZESEN		14,843	5,084	10,585	7,077	5,403	45,552
Fenntartható városfejlesztés - Győr							14,182
Fenntartható városfejlesztés - Sopron							7,760
Fenntartható városfejlesztés - Mosonmagyaróvár							2,735
ERFA 11 települések - Fenntartható városfejlesztés ÖSSZESEN		14,447	2,450	5,398	1,382	1,000	24,667

Győr-Moson-Sopron TOP Plusz kerete		70,271
------------------------------------	--	--------

4.7. Tervezett kiemelt kedvezményezett által koordinált fejlesztések kerete

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat saját projektjei

A vármegyei önkormányzat több területen kíván koordinált fejlesztést megvalósítani. A koordinált fejlesztések kiemelt célja az integrált szemlélet, illetve a források koncentrálása. Elsődleges szempontot képez a kiemelt kedvezményezett keretének felhasználása során, hogy a megvalósítani kívánt fejlesztések, kooperációs tevékenységek szorosan illeszkedjenek a vármegye közép- és hosszútávú céljaihoz. A vármegyei önkormányzat által koordinált tevékenységek az alábbiak.

TOP PLUSZ 6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés Különleges gazdasági övezet

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzatnak lehetőséget és feladatot is jelent az, hogy tevékenysége körében előmozdítsa a gazdaság növekedését és olyan döntéseket hozzon, amelyek előmozdítják a munkahelyteremtő és -megtartó beruházások megvalósítását.

Mosonmagyaróvár Város Önkormányzat Képviselő-testülete 126/2020. (VII. 16.) Kt. határozatával döntött arról, hogy egy, a város közigazgatási területén kijelölt terület különleges gazdasági övezetté nyilvánítását kezdeményezi. A Képviselő-testület felkérte a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzatot, hogy véleményével támogassa kezdeményezésüket.

Mosonmagyaróvár és térsége az ország kapuja, egyben fontos gazdasági alközpontja is. Mosonmagyaróvár elmúlt 10 évi töretlen gazdasági, pénzügyi fejlődése 2020-ban nem várt akadályba ütközött: az új koronavírus okozta pandémia gazdaságra gyakorolt hatása még ma sem ismert teljesen.

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat gazdasági célkitűzései között szerepel a vármegye területén működő települési önkormányzatok gazdasági stabilitásának és a versenyképességének megőrzése, továbbá a gazdasági környezet fejlesztése, a gazdaságfejlesztésre szánt területek feltárása, ezzel is segítve a közösségért végzett feladatok ellátását, úgymint az egészségügyi, köznevelési és szociális ellátórendszer, a civil szervezetek támogatási rendszerének fenntartását. Az előrejelzésekből, elemzésekből az is látszik, hogy az aktuális kihívások kezeléséhez, a helyi gazdaság újraindításához az eddig rendelkezésére álló eszközök elégtelenek, új megoldásokat kell találni.

A különleges gazdasági övezet oly módon kerülne kialakításra, hogy az kifejezetten ipari tevékenység végzésére szolgál (kereskedelmi, szolgáltató, ipari tevékenység), amely a lakhatási célú területfelhasználással nem összeegyeztethető.

Mosonmagyaróvár Város Önkormányzata több gazdasági társasággal tárgyalta kikérték a Képviselő-testületet, hogy kezdeményezze a kérelmekben megjelölt ingatlanok különleges gazdasági övezetté nyilvánítását, mivel az érintett ingatlanon 5 milliárd forintot meghaladó ipari beruházást kívánnak megvalósítani.

A különleges gazdasági övezet kijelöléséről döntött a kormány a 44/2021. (II. 5.) Korm. rendelet „A Mosonmagyaróvár város közigazgatási területén különleges gazdasági övezet kijelöléséről”. Ezzel az érintett ingatlanok tulajdonjoga a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzathoz került.

A fejlesztési célok: szükségletalapú új szolgáltatások létrehozása, vagy akár a működő, kapacitáshiányos szolgáltatások fejlesztése, elérhetőségük biztosítása.

A lehetséges különleges gazdasági övezetben lévő önkormányzati törzsvagyongba tartozó ingatlanok körében az utak (5911/3, 2828, 2825 hrsz. földutak, 6002/4 hrsz. burkolt út) jelenleg nem vagy csekély mértékben bonyolítanak forgalmat. A különleges gazdasági övezet működésének elindításához ezen utak szilárd burkolatú kiépítése és a kapcsolódó infrastruktúra kialakítása az elsődleges feladat.

Allokált forráskeret 2,1 milliárd forint.

TOP PLUSZ 6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés Vármegyei turisztikai fejlesztés

A vármegyei önkormányzat területfejlesztési törvényben rögzített területfejlesztési, koordinációs feladataival összhangban jelentős szerepet vállal a vármegye turisztikai életében és fejlesztésében.

A vármegyei önkormányzat használatában lévő Győr, Töltésszer u. 20. sz. alatti vízparti ingatlan adottságai – felújítást követően – megfelelőek arra, hogy abban nagyobb létszámú rendezvényeket tartsanak. A Mosoni Dunával való közvetlen kapcsolata kiválóan alkalmassá teszi vízisport és turisztikai célú használatra is. A vízisport tevékenységek mellett, az azokhoz kapcsolódó rendezvények, konferenciák megtartása is biztosítható a területen. Az ingatlan érinti a több Szigetközi település által megvalósítandó víziturisztikai projektet, hiszen annak útvonala mentén fekszik. A Mosoni Duna torkolatánál megépülő torkolati műtárgy a vízszintet jól szabályozza, ez lehetővé teszi a kishajó forgalom fellendülését, melyet szintén ki lehetne használni.

A létesítmény jól bekapcsolható a kerékpáros turizmusba, mivel közel van az EuroVelo 6 nyomvonalához, valamint jelentős SacraVelo csomópontban fekszik.

Az ingatlan hasznosítása a vármegyei önkormányzat 2 turisztikai projektjéhez is kapcsolódik, különösen a projektek fenntartási időszakában, illetve azon túl is.

- ▶ SKHU/1601/1.1/013 azonosítószámú a projekt, az Interreg V-A Szlovákia-Magyarország Együttműködési Program keretén belül „SacraVelo - Határon átnyúló kerékpáros zarándokutak hálózata a Duna térségében”;
- ▶ Aktív víziturisztikai hálózatfejlesztés a Szigetközben kapcsolódó járásmódokkal (TOP-1.2.1-15-GM1-2016-00015);

Allokált forráskeret 0,2 milliárd forint.

TOP PLUSZ 6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése Győr-Moson-Sopron vármegyei aktív turizmus fejlesztése

A „TOP_Plusz-1.1.4. „Aktív turizmus fejlesztése” felhívás forráskeretét a vármegyei önkormányzat saját projektjei keretében szeretné felhasználni annak érdekében, hogy célzott, komplex fejlesztések valósulhassanak meg és ne aprózódjon el ez a fejlesztésre fordítható összeg. A vármegyei önkormányzaton keresztül garantálható az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központtal való szoros együttműködés is mind a pályázat előkészítése, mind a megvalósítás során, amellyel biztosítható a program maradéktalan teljesítése.

A vármegyei önkormányzat a vármegye egészét érintő, illetve vármegyehatáron átnyúló három fő irányvonal köré csoportosította a projekteket.

- vallási turizmus
- vízi turizmus
- túra és futás

1. „Camino Húngaro” – Vallási turizmus fejlesztése

„Camino Húngaro”, azaz Szent Jakab zarándokút, mely kapcsolódik a világ egyik legősibb zarándok útjához az „El Camino” zarándokúthoz. A vallási turizmus egyik kiemelt célpontja a különféle zarándokutak teljesítése. A Szent Jakab úthoz kapcsolódóan az egyik ilyen út a „Camino Benedictus” mely a két vármegye szakrális és turisztikailag is egyedülálló tulajdonságokkal bíró helyszínét köti össze. E két helyszín a Veszprém megyében található Tihany, valamint a Győr-Moson-Sopron megyében található Pannonhalma, mely világörökség és ugyan ilyen fontosságú szakrális helyszín. Az útvonal Balaton felvidék páratlan szépségű tájain keresztül haladva a Bakony csúcsai közt lép be megyénk területére mígnem elér a Bencés kolostorhoz. Önmagában páratlan szakrális élmény és nem mellesleg aktív szabadidős kikapcsolódás a zarándokutat végig járni s ezzel testileg és lelkileg feltöltődni. Bizonyítható módon hazánkban egyre népszerűbbé váló vallási turizmus több ezer vendéget vonz e tájakra. Győr-Moson-Sopron megyét keresztül járó „Camino Húngaro” a vármegye dél keleti részén lép be, majd Pannonhalmán keresztül haladva Győrbe, majd később Lébénybe tart. Itt érinti a Szent Jakab kolostort, majd azt elhagyva folytatja útját egészen az országhatárig. Mindkét útvonal esetében kiemelt turisztikai lehetőségekkel bíró tájakon keresztül halad a zarándokutat teljesítő vándor.

Vallási turizmus a kulturális turizmus részeként jelenik meg. Potenciális fejlesztetőséget kínál mind infrastrukturálisan, mind humán erőforrás fejlesztés tekintetében. Egy-egy ilyen zárandokút alapesetben több napos, így a megfelelően kiépített szálláshelyek, valamint fogadó terek további teljesítőket vonzanak. Az út folyamán lehetőség van szakaszos teljesítésre is, ebben az esetben a közlekedés - kiemelten a tömeg közlekedés - fejlesztése lehet szempont. Mindkét zárandokút mind amellet, hogy rendkívül népszerű és ismert tájakon halad át, érint kevésbé ismert, ám hasonló szépségű településeket, tájakat, így lehetőséget kapva a turisztikán keresztül való fejlődésre. A projekt során célunk a megyén keresztül haladó zárandokút és hozzá tartozó infrastruktúrák fejlesztése. Szállás és pihenőhelyek kialakítása, meglévő helyek fejlesztése. Veszprém megyével közösen tervezett fejlesztések hozzá járulnak az aktív szabadidő kultúrájának fejlesztéséhez és szélesebb körrel ismertetheti meg e két útvonalat a magyar „El Camino” szellemiségét követve, miszerint az út bárki előtt nyitva áll.

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat az alábbi feladatokat végzi el:

- A vármegye területén haladó útvonal mentén elhelyezkedő infrastruktúrák felmérése, majd ennek megfelelően fejlesztése.
- Kiemelt célpontok fejlesztése, szükség esetén új infrastrukturális beruházás.
- Együttműködés, valamint partnerség kialakítása az érintett szomszédos megyékkel.
- Új járás módokkal való összekapcsolás.
- Országos és helyi marketing tevékenység elvégzése és kidolgozása.
- Vallási turisztika helyi népszerűsítése és fejlesztése.

2. Rába Bike & Boat – Rába folyó víziturisztikai fejlesztése

A Rába folyó, mint egy ér köti össze Vas és Győr-Moson-Sopron megyét. Adottságait tekintve remek lehetőségeket kínál aktív turisztikai attrakciók létrehozására. Leginkább alkalmas fejlesztésre szoruló turisztikai attrakciók a vízi sportok, ezen belül az aktív vízi turizmus. A Rába Vas vármegyei szakaszán, Győr-Moson-Sopron megyéhez képest jelentősebb a vízi turizmus, ugyanis izgalmasabb, vadregényes tájakat kínál. Az esetek többségében a vízi turizmus programok Nick település magasságában véget érnek, ugyanis e ponttól kezdve a Rába elveszti vadregényes „háborítatlan” jellegét, ám e ponttól kínálhat aktív kikapcsolódási lehetőséget olyanok számára, akik inkább „nyugodt vizeken” túráznának, élveznék e táj természeti adottságát. Itt kapcsolódik össze e két vármegye. Míg Vas vármegye egy aktívabb izgalmasabb túra lehetőségét kínálja, addig Győr-Moson-Sopron vármegye egy nyugodtabb akár családokkal is könnyedén teljesíthető útvonalat ajánl. E szakasz főként a kisgyermekes családokra fókuszál, illetve azon túrázni vágyók számára, akiknek a Rába felső szakasza veszélyessége miatt nem elérhető. Korosztály függetlenül bárki megtalálhatja a neki való útvonalat, új elemként pedig az egyre divatosabb SUP

evezés is lehetségessé válik a kisebb sodrás miatt. Akár több ponton kapcsolódási pontot kínálhat már meglévő gyalogos, illetve kerékpáros útvonalakhoz. A folyó mentén kialakított árvízvédelmi töltéskoronán futó útvonalak, további kerékpáros útvonalak kijelölésére lehetnek alkalmasak, így bekapcsolva egy nagyobb hálózatba. Megvalósítandó fejlesztésként kiemelő Rábasebes, ahol páratlan természeti környezetben kerül kialakításra, egy vizesblokk konténer, így megteremtve a kulturált kempingezés lehetőségét a kiemelkedő szépségű Széchenyi kastély közelében a vízen, kerékpáron, vagy gyalogosan érkezők számára is. Megemlítendő, hogy a településen jelenleg több, a projekthez kapcsolható rendezvényt szerveznek meg, mint például futó és vízi fesztivált. A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat az alábbi feladatokat végzi el: - Egységes vízi turisztikai megállópontok (stég, csónakkiemelő, szociális blokkok, időszakos vendéglátásra alkalmas terek, táborhelyek fejlesztése és kialakítása) 5 helyszínen.

- A folyó biztonságát és járhatóságát segítő információs és figyelmeztető táblázás.
- Kerékpáros pontok fejlesztése a vízi turisztikai megálló hálózatán a bejárhatóságok elősegítve (szervízpontok, pihenőhelyek, kölcsönzési lehetőségek megteremtése, apróbb infrastrukturális beavatkozások elvégzése, kitáblázás).
- Eszközbeszerzés.
- A vármegye területén húzódó folyószakasz fejlesztése, valamint a projekt felügyelete.
- Országos és helyi marketing tevékenység elvégzése, kidolgozása.
- Új „generációs” vízi sportok felkutatása, és bevonásának lehetősége (Stand Up Paddle „SUP”).
- Kifejezetten fontos megemlíteni Győr városában kialakítandó vízi turisztikai megálló helyet, mely egy eddig meg nem oldott problémára kínál a projektbe illeszthető megoldást. E probléma gyökere, a tény, hogy Győr belterületén, a Rába folyó partján nem található közforgalmú szabad kikötési pont. A megvalósítani kívánt fejlesztés multifunkcionális térként is szolgál, így az év 365 napjában használható.

A fejlesztések fenntartására és üzemeltetésére szükséges bevonni a fejlesztésekkel területileg érintett települési önkormányzatokat és azokat a civil szervezeteket, melyek már most is aktívan működtetik a Rába turizmusát. (pl: Holt-Rába Természetvédő és Horgász Egyesület, Rábatext, Rába SC, Greenex, MKKSZ,)

3. Vas-Győr Trail – „Instant túra és futás”

Országunk területén, leginkább hegységeinkben számos „instant” túra és futó útvonal érhető el különféle nehézségekben. Vas és Győr-Moson-Sopron vármegye esetében egy ilyen lehetőséget leszámítva nem kínál efféle aktív sportolási, rekreációs lehetőséget. Jelenleg országunkban ezen események

rendkívül népszerűnek mondhatóak. Számtalan futó és túra rendezvény közül válogathatunk, melyek kevés kivételtől eltekintve „telházal” kerülnek megrendezésre. Az instant túra egyszerűségét és népszerűségét az adja, hogy bárki, bármikor, a tudásának megfelelő útvonalat kiválasztva teljesítheti az ő általa preferált módon, legyen az kerékpár, futás vagy szimpla gyalogos teljesítés. A sportolni vágyó az e célra létrehozott egységes mobil alkalmazáson kiválasztja a teljesíteni kívánt útvonalat, majd meghatározott feltételek mellett teljesíti azt. A teljesítés igazolása okostelefon, illetve ún. QR kódok segítségével történik. Az útvonalak mentén információs táblákra kerülnek elhelyezésre a leolvasandó kódok. Az útvonalak hálózattá kapcsolhatóak, így megteremtve a két megyén átívelő sportolási és rekreációs lehetőségeket. Alapvetően két megyében, eltérő tájegységenként kínálnánk útvonalakat, illetve egy esetben egy lokálisan, ám a két megyét érintő „körtúra” kerül kialakításra. A két vármegye páratlan természeti adottságait kihasználva kerül kijelölésre országunk egyik legszebb hegyifutó útvonala, a „Vas-Győr Trail” keretén belül. Az útvonalak úgy kerülnek kijelölésre, hogy mind a terepfutók, mind a síkvidéki futás kedvelői is megtalálják a tudásuknak és felkészültségüknek megfelelő szakaszokat. A „Vas-Győr Trail” része egy Tényői megálló, ahol az országban egyedülálló módon épségben megmaradt atombunker mellett és annak turisztikai vonzerejét is felhasználva alakítunk ki egy manapság rendkívül népszerű akadályfutó pályát, mely hasonlatos a katonai kiképzésnél alkalmazottakhoz. A kiindulási, illetve a célállomás területén 1-1 nagyobb léptékű pihenő kerül kialakításra, vagy a már a meglévő kerül fejlesztésre. Az útvonalak minden esetben tematizálás szerint kerülnek kialakításra. A projekt összekapcsolható már korábban kijelölt országos, illetve nemzetközi útvonalakkal is, akár más turisztikai lehetőségekkel összekapcsolva ún. élménycsomagok kínálására is megadatik a lehetőség. A különféle útvonalak, különféle tájakat, régiókat kapcsolnak össze (Pannonhalma, Őrségi Nemzeti Park, Soproni hegység, illetve a Kőszegi hegység). Fontos, hogy az egészséges és aktív életmód népszerűsítésén kívül kulturális és gasztronómiai élményeket kínáljon az „Ízek, Tájak, Érzések” mentén.

A két vármegyei önkormányzat az érintett településekkel együttműködésben hozná létre és tartaná fent az útvonal infrastruktúráját, a további konzorciumi partnerek pedig a koncepcionális és marketing elemekért felelnek. Az útvonalat szükséges bejárni, illetve elhelyezni a szükséges információs táblákat, valamint nagyobb beruházásként az akadályfutó pálya építése jelenik meg.

A fejlesztések fenntartására és üzemeltetésére szükséges bevonni a fejlesztésekkel területileg érintett települési önkormányzatokat, erdőgazdaságokat és azokat a civil szervezeteket, melyek már aktívan szerveznek túrákat, futóeseményeket.

A projekt további fejlesztési lehetőségeket kínál a határon átnyúló együttműködések terén elsősorban az Osztrák-Magyar Interreg programban.

Allokált forráskeret 2,298 milliárd forint.

TOP PLUSZ 3.1.1 Vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések

Győr-Moson-Sopron vármegyei paktum:

A pandémia következtében a munkavállalókat országosan érintette a vállalkozások megszűnése, illetve a működésük beszűkülése következtében a tömeges elbocsátások és részfoglalkoztatások. A gazdaság újra indítását követően ezen eszközzel kívánjuk a munkavállalók ismételt elhelyezkedését. A nagyobb városokban a szakképzett munkaerőhiány jelentkezik, azonban továbbra is jelen vannak a munkaerőpiacról kiszorult rétegek. A Rábaköz térségében (csornai és kapuvári járásokban), valamint a Bakony-alja (pannonhalmi, téti járásokban) a befektetői hajlam mérsékelt, néhány város kivételével. A mosonmagyaróvári és soproni járásokban főként Ausztria elszívó ereje miatt kialakult munkaerőhiány okoz problémát. A vármegyei önkormányzat célja a vármegye valamennyi gazdasági ágazatát érintő, a vármegyei területfejlesztési programra és ITP-re épülő képzési és foglalkoztatási program megvalósítása, amely hozzájárul a gazdaság fejlődéséhez, diverzifikációjához, a munkához jutás feltételeinek javításához, a területi különbségek mérsékléséhez, a hátrányos helyzetű csoportok képzésével, foglalkoztatásával a társadalmi kohézió erősítéséhez, a helyi erőforrások fenntartható használatához kapcsolódó foglalkoztatáshoz. A vármegyei paktum területe a vármegye egész területe. Kiemelt célként kezeljük a TOP Plusz forrásaiból támogatott gyermekellátási kapacitások humánerőforrás igényének fejlesztését.

Allokált forráskeret 3,146 milliárd forint.

TOP PLUSZ 3.1.3 Helyi humán fejlesztések

Civil szervezetek támogatása

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat részvételével alapított Kisalföldi Vállalkozásfejlesztési Alapítvány 2017-ben a vármegyei önkormányzat támogatásával elnyerte a Civil Információs Centrum, ma Civil Közösségi Szolgáltató Központ címet. Vállalása, hogy szabványos szolgáltatásokat nyújtson a nem kormányzati szervezeteknek, úgymint: konzultáció, képzés, információ támogatási programokról és szektorspecifikus jogszabályokról. Az elmúlt években a KVA szoros kapcsolatot épített ki a nonprofit szektor kormányzati és nem kormányzati szereplőivel.

A nonprofit szektornak jelentős társadalmi, kulturális és szervező szerepe van korunkban. Hatékony és produktív funkciójuk minden esetben társadalmi érdek érvényesítése vagy közösségi cél mentén kifejtett tevékenység. A nem kormányzati szervezeteknek hasonló feladataik vannak hasonló környezetben, és finanszírozásuk is tipizálható, mégis viszonylag elszigetelten működnek. Ez az

önálló működés nemcsak a földrajzi, geopolitikai nehézségekre vezethető vissza, mert - gyakran - szintén jellemző a területileg egymáshoz nagyon közel álló szervezetek esetében is. A civil szervezetek együttműködése nemzeti és nemzetközi szinten egyaránt elégtelennek tűnik. A korszerű ismeretek hiánya és az elégtelen együttműködés jelentős versenyhátrányt jelent a szervezetek és az állampolgárok számára egyaránt.

A vármegyei önkormányzat és a CKSZK közös együttműködésének eredményeként létre lehet hozni egy közös platformot, ahol a szervezetek kommunikálhatnak, megismerkedhetnek egymás problémáival, és a célzott fejlesztés eredményeként nő a szervezetek hatékonysága. A tapasztalatok megosztása és a szervezetek fejlesztése gazdasági hasznot is jelent. A sikeres működés kulcsa a megfelelő finanszírozás és a felkészült, képzett, odaadó emberi erőforrás. Mindkettőt támogatni lehetne a bevált gyakorlatok megosztásával, az ismeretek átadásával, az együttműködési hálózatok kiépítésével, valamint olyan szolgáltatások nyújtásával, mint az oktatás és a tanácsadás.

A tervezet célja humán erőforrás fejlesztés a civil szervezetek hatékony működése érdekében. A TOP_Plusz-3.1.3-21 kódszámú, Humán erőforrás fejlesztése c. felhívástervezet tartalma szerint a koncepció az alábbi célokat tűzi ki:

- ▶ a civil szervezetek tevékenységének helyi lakosság számára történő megismerése, valamint a civil szervezetek és helyi önkormányzatok együttműködését elősegítő szemléletformáló programok szervezése és lebonyolítása (egymás munkájának megismerése és együttműködési lehetőségek feltárása, azonosítása és erősítése)
- ▶ az önkormányzatok és civil szervezetek helyi, vármegyei rendezvényeinek szervezése – városnapok, jelesebb települési rendezvények részeként erősíteni, ösztönözni a civil jelenlétet, melynek során lehetőség nyílik a bemutatkozásra, a kölcsönös társadalmi párbeszédre, közös célkitűzések megismertetésére a lakossággal
- ▶ a közösségfejlesztési folyamat megvalósítása során közösségi felmérés és közösségi beszélgetések tartása a helyi igények, problémák és szükségletek feltárása, a meglévő civil szervezetek aktivizálása érdekében
- ▶ az önkéntesség ösztönzését szolgáló programok megvalósítása (pl. önkéntes koordinátorok felkészítése)

Allokált forráskeret 0,1 milliárd forint.

Virtuális Erőmű

Vármegyei Önkormányzatok Országos Szövetsége (továbbiakban: MÖOSZ) MÖOSZ közgyűlési határozatban rögzítette: A klímavédelem érdekében folytatott tevékenységek és erőfeszítések fontosságának és stratégiai jelentőségének hangsúlyozása, az ebben érzett társadalmi felelősségvállalásuk

deklarálása, a vármegyei önkormányzatok klímakoordinációs szerepvállalásának megerősítése, a közös fellépés és érdekérvényesítési képesség növelése céljából, az egyes vármegyei közgyűlések támogatásával, egy együttműködési megállapodás keretében létre kívánják hozni a Nemzeti Klímavédelmi Szövetséget.

Ennek érdekében felkérte a vármegyei közgyűlések elnökeit, hogy képviseljék a Nemzeti Klímavédelmi Szövetség ügyét a vármegyei közgyűlésekben.

A vármegyei önkormányzatok ezen célkitűzéseik elérésében stratégiai-szakmai partnerre találtak az Európai Bizottsági díjas, az ENSZ klímaülésén nemzetközi jó gyakorlatként is bemutatott Virtuális Erőmű Programot működtető Magyar Innováció és Hatékonyság (MI6) Nonprofit Kft. személyében, mely szervezet szintén elkötelezett és elismert szereplője a hazai zöld szakmapolitikai szervezeteknek. A Magyar Innováció és Hatékonyság Nonprofit Kft. szintén tagja lenne a Magyarországi megyék együttműködésének és a Nemzeti Klímavédelmi Szövetség Megalapítása Stratégiai Együttműködési Megállapodás megkötésével létrejövő Nemzeti Klímavédelmi Szövetségnek.

A Nemzeti Klímavédelmi Szövetség létrehozásának célja a környezeti fenntarthatósághoz történő proaktív hozzájárulás, a regionális egyetértés kialakítása, közös cselekvési tervek, programok kidolgozása, rendelkezésükre álló eszközeik és kapcsolatrendszerük révén a fenntarthatósági politikai, szakpolitikai és támogatáspolitikai kérdésekben történő aktív szerepvállalás, különös figyelemmel a klímavédelemre és az energetikai kérdésekre.

A vármegyei önkormányzatok szerepe a Nemzeti Klímavédelmi Szövetségben:

- ▶ A vármegyei önkormányzatok eddig is elkötelezettek voltak a környezeti fenntarthatóság biztosítása, megteremtése területén, melynek egyik kiemelt területe az éghajlatváltozáshoz való hatékony alkalmazkodás, a klímaváltozás elleni küzdelem, ennek társadalmi feltételeinek megvalósítása, a környezetvédelem és a rendelkezésre álló környezeti erőforrások felhasználása előmozdításának hatékonysága, továbbá a klímaváltozáshoz vezető folyamatok mérséklése.
- ▶ A vármegyei önkormányzatok ebbéli elköteleződésük megnyilvánulásaként korábban vármegyei éghajlatváltozási platformokat hoztak létre, melynek hálózata keretében koordinációs tevékenységük eredményeként, az érdekelt szakmai szervezetek, tudományos műhelyek bevonásával széleskörű partnerséget hoztak létre és a közös erőfeszítések irányainak meghatározása céljából társadalmi konszenzuson alapuló vármegyei klímastratégiákat alkottak.
- ▶ A vármegyei önkormányzatok úgy látják, hogy a klímavédelem érdekében folytatott tevékenységük és erőfeszítéseik, a rendelkezésre álló politikai, szakmai és pénzügyi eszközök magasabb szintű koordinációjára van szükség, hiszen a környezeti fenntarthatóság vármegyehatárokon átívelő problémáinak megoldása kapcsán csak az összehangolt, még szélesebb

társadalmi bázisra és támogatásra épülő cselekvések lehetnek azok, amelyek hosszú távon valóban eredményes és hatékony intézkedések, akciók meghozatalát és végrehajtását eredményezhetik.

- ▶ A vármegyei önkormányzatok felismerték, hogy az eddigi koordinációs, technikai és háttértámogatói szerepvállalás, a közös fellépés és érdekérvényesítési képesség megerősítésére, magasabb szintre történő emelésére van szükség a stratégiai jelentőségű környezeti fenntarthatóság megőrzése és biztosítása érdekében.

A vármegyei önkormányzatok a fenti célok elérése érdekében kapcsolatrendszerük és kommunikációs eszközeik segítségével népszerűsítik a Nemzeti Klímavédelmi Szövetséget.

Allokált forráskeret 0,060 milliárd forint.

Győr-Moson-Sopron vármegye felzárkózási programsorozat:

Győr-Moson-Sopron vármegye felzárkózási programsorozat célja a

- ▶ felzárkózást ösztönző szektorközi párbeszéd támogatása, a - Helyi Esélyegyenlőségi Programok intézkedései megvalósulásának támogatása,
- ▶ Vármegyei Esélyteremtő Paktum keretében együttműködések generálása, támogatása
- ▶ roma felzárkózási programok támogatása (tanoda, biztos kezdet gyerekház, roma lányok korai iskolaelhagyásának megelőzése)
- ▶ a roma és a hátrányos helyzetű fiatalok szabadidős- és versenysporthoz való hozzáféréseinek fokozása, támogatása
- ▶ roma hagyományőrző- és kulturális kezdeményezések támogatása

Allokált forráskeret 0,06 milliárd forint.

Vármegyei identitás

A vármegye különböző településein **vármegyei identitást erősítő programok lebonyolítása**. A rendezvények fő eleme a vármegyei hagyományok bemutatása, szokások, hagyományok felelevenítése, a hazai könnyűzenei és népzenei előadók műsora. Az egésznapos rendezvények lehetőséget biztosítanak a helyi közösségek bemutatkozására, közös főzésre és szabadtéri népi játékok kipróbálására is.

A vármegyei identitás elterjesztésére előzetesen az alábbi programelemeket tervezzük megvalósítani.

- ▶ A rendezvényekhez kapcsolódóan településkerülő **kerékpáros közlekedésbiztonsági** program megvalósítása több településen. A teljesítménytúra előtt játékos közlekedésbiztonsági vetélkedőn és bemutatón vehetnek részt a kerékpárosok. Valamennyi résztvevő részére láthatósági mellényt biztosítunk.

- ▶ **Edukációs előadások, tudományos kísérletek bemutatása** és interaktív játékok kipróbálása. Izgalmas kísérletekkel, tudományos játékokkal, interaktív kémiával és rengeteg más tudományos kalandozással tölthetnek el egy órát az Élményközpontba látogatók.
- ▶ A vármegyei értékekről szóló **kisfilmek** készítése, melyeket különböző médiumokon keresztül mutatunk be a vármegye lakosságának.
- ▶ A nyári időszakban diákok számára különféle **népismereti táborok** kerülnek megrendezésre, melyek a megyénk értékeinek megismerésére irányulnak. A felnőtt művészek számára **alkotótábor** szervezését tervezzük.
- ▶ A vármegye értékekhez kapcsolódóan **színházi előadások** kerülnek megtartásra: A színházi előadások a vármegye több településén is bemutatásra kerülnek.
- ▶ A vármegyei értékekre alapozva **vándorkiállítás** összeállítása történik, mely bemutatásra kerül a közösségi rendezvények kísérő rendezvényeként.

Allokált forráskeret 3,896 milliárd forint.

1.1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás

Új felhívásként jelent meg, melynek a jelenlegi ITP-ben nincs fedezete. A tervek szerint az euró árfolyamkülönbözetből a megyét megillető keret terhére kívánunk forrást biztosítani.

Allokált forráskeret jelenleg 0 milliárd Ft

Magyar Közút Nonprofit Zrt. által koordinált keret

TOP PLUSZ 6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése

A vármegye a TOP Plusz 1.1.2 intézkedéshez kapcsolódó keret felhasználását tervezi a 4 és 5 számjegyű utak felújítására a Magyar Közút Nonprofit Zrt. prioritásai alapján. A projektek elsősorban a települési és térségi elérhetőséggel kapcsolatos problémák enyhítését szolgálják.

Allokált forráskeret 0,802 milliárd forint.

5. Településdifferenciálás és projektkiválasztás

A településdifferenciálás a projektkiválasztás olyan támogató eszköze, amelynek célja az előzetesen földrajzilag lehatárolt fejlesztési célterületekre vonatkozóan a különböző tématerületekhez tartozó kiírásokhoz kapcsolódó forráselosztás racionalizálását szolgálja. Elsődleges célja az, hogy a források azokat a településeket célozzák, amelyek esetében a megvalósuló fejlesztések egyaránt szolgálják az operatív programban lefektetett célokat, valamint a vármegye általános fejlesztési céljait. Bár eltérő logikai keretrendszert alkalmaz, a településdifferenciálás összekapcsolódik és együttműködik a projektkiválasztást támogató másik eszközzel, a területi kiválasztási kritériumok rendszerével.

5.1. Településdifferenciálási alapelvek a TOP Plusz intézkedésrendszerében

A megyében – az ERFA 11. cikkelye alapján besorolt három városi központot leszámítva – négy fejlesztési célterület került lehatárolásra. A fejlesztési célterületek mind településhálózati szempontból, mind pedig a társadalmi-gazdasági fejlettség állapota alapján eltérő képet mutatnak, azonban nem mondható el, hogy egy-egy célterület homogénnek tekinthető. Ennek megfelelően több célterület esetében is megjelennek a nagyvárosi agglomerációk övezetei, a mikrotérségi központok, az országhatár vagy vármegyehatár menti térségek, vagy éppen a specifikus turisztikai vonzerővel jellemezhető területek. Erre a belső heterogenitásra is reflektálnak a településdifferenciálási kritériumok, amennyiben bizonyos intézkedések esetében hasonló alapelvek jelennek meg a különböző fejlesztési célterületeknél.

A településdifferenciálás struktúráját a TOP Plusz intézkedésrendszere alapozza meg, a kritériumrendszer ezt a felosztást követi. Az adott TOP Plusz intézkedéshez vagy prioritástengelyhez kapcsolódó differenciálási szempontok a megjelölt földrajzi célterület sajátosságaihoz való legjobb illeszkedést szem előtt tartva kerültek meghatározásra. A településdifferenciálás során alkalmazott szempontoknak való megfelelés alapján a településeket leválogatva alakul ki az a lista, amely a kiírások során elsőbbséget élvező településeket tartalmazza. A települési rangsorok alapján a vármegye saját hatáskörben dönt arról, hogy a települési lista hány elemét veszi figyelembe a beérkezett pályázatok értékelésénél.

A TOP Plusz prioritásai alapján strukturált településdifferenciálási szempontok az alábbiakban kerülnek bemutatásra.

Helyi gazdaságfejlesztési infrastruktúra és szolgáltatások

A helyi gazdaságfejlesztés esetében a vármegye alapvetően két településcsoportra kíván koncentrálni. Az ipari parkok és inkubátorházak fejlesztése során elsősorban a városokat és mikrotérségi központokat célozza, míg a vidéki gazdaság üzleti infrastrukturális háttérének támogatása esetében azokat a településeket részesíti előnyben, amelyek esetében a helyi termelői piacok és agrárlogisztikai létesítmények kialakítása, fejlesztése térségi fejlesztő hatást gyakorolhat, illetve a közétkeztetést biztosító intézmények kapacitásbővítése indokolt. Az ipari parkok, iparterületek, inkubátorházak fejlesztése a meglévő létesítményekre, infrastruktúrára koncentrál.

Az intézkedésben elsődlegesen támogatásra kerülő települések:

	Településdifferenciálás szempont 1.	Településdifferenciálás szempont 2.	Településdifferenciálás szempont 3.
FT1	várostérségi gazdaságba integrálódott települések	beingázók magas aránya, magas foglalkoztatási potenciál	az élelmiszergazdasági beruházások potenciális céltelepülései
FT2	mikrotérségi központok	az ipari foglalkoztatás átlag feletti mértéke	
FT3	várostérségi gazdaságba integrálódott települések	mikrotérségi központok	
FT4	járásszékhely települések	meglévő ipari park	mikrotérségi központok

Helyi és térségi turizmusfejlesztés

A helyi és térségi turizmusfejlesztés elsősorban azokra a településekre koncentrál, amelyek jelentős látogató- és vendégforgalmat generálnak. Eltérő fejlesztési igénnyel rendelkeznek az épített és kulturális örökségen, illetve a természeti környezeten alapuló turisztikai vonzerővel rendelkező települések. A turisztikai fejlesztések elsődleges céljai közé tartozik a turisztikai attrakciókhoz kapcsolódó minőségi fejlesztéseken keresztül a foglalkoztatás bővítése, az attrakciók összekapcsolása a komplexitás érdekében, valamint a kiszolgáló infrastruktúra fejlesztése.

Az intézkedésben elsődlegesen támogatásra kerülő települések:

	Településdifferenciálás szempont 1.	Településdifferenciálás szempont 2.	Településdifferenciálás szempont 3.
FT1	Győr-Pannonhalma turisztikai térség települései	világörökséghez tartozó térség települései	vendégforgalom-generáló település
FT2	Sopron-Fertő turisztikai térség települései	világörökséghez tartozó térség települései	vendégforgalom-generáló település
FT3	Győr-Pannonhalma turisztikai térség települései	vendégforgalom-generáló település	
FT4	világörökséghez tartozó térség települései	vendégforgalom-generáló település	

Élhető települések

Helyi közlekedési infrastruktúra és szolgáltatások

A belterületi utak fejlesztése esetében az elsődleges cél a térségi központok felé történő ingázás körülményeinek javítása. A fejlesztések az önkormányzati tulajdonban lévő utakat érintik. Az elsődlegesen megcélzott települések alapvetően két kategóriába sorolhatók. egyrészt ide tartoznak azok a központok, amelyek jelentős beingázó forgalmat vonzanak – a munkahelyi ingázáson túl az oktatási és egészségügyi intézmények, valamint a kereskedelmi szolgáltatások igénybevételét is ideértve – valamint azok a kibocsátó települések, ahonnan jelentős mértékű a kiingázás.

Az intézkedésben elsődlegesen támogatásra kerülő települések:

	Településdifferenciálás szempont 1.	Településdifferenciálás szempont 2.	Településdifferenciálás szempont 3.
FT1	városok	magas foglalkoztatási potenciállal rendelkező települések	magas kiingázási aránnyal rendelkező települések
FT2	városok	magas foglalkoztatási potenciállal rendelkező települések	magas kiingázási aránnyal rendelkező települések
FT3	városok	magas foglalkoztatási potenciállal rendelkező települések	magas kiingázási aránnyal rendelkező települések

FT4	városok	magas foglalkoztatási potenciállal rendelkező települések	magas kiingázási aránnyal rendelkező települések
-----	---------	---	--

Települési környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése, csapadékvíz-gazdálkodás és elvezetés

Egy település „élhetővé” tételének egyik fontos feltétele a csapadékvíz elvezetés megoldása (ahol szükséges), illetve az ezekhez kapcsolódó infrastruktúra fejlesztése. Ezen kívül idetartozik az árvíz-belvíz problémáinak megoldása, és a közműhálózatok kiépítettsége, korszerűsítése is. A prioritáshoz kapcsolódó fejlesztések elsődleges célja a településeket érintő vízkárok elhárítására, kezelésére való képesség javítása. A vármegye településeinek jelentős hányada érintett a probléma által, de közülük is elsősorban azok a kisebb, községi jogállású települések, ahol a csapadékvíz-kezeléssel kapcsolatos fejlesztések, beavatkozások elmaradtak, illetve elégtelenek.

Az intézkedésben elsődlegesen támogatásra kerülő települések:

	Településdifferenciálás szempont 1.	Településdifferenciálás szempont 2.	Településdifferenciálás szempont 3.
FT1	Hátrányos, periferikus helyzetű települések	5000 fő alatti települések	
FT2	Hátrányos, periferikus helyzetű települések		
FT3	5000 fő alatti települések		
FT4	Hátrányos, periferikus helyzetű települések	5000 fő alatti települések	

Helyi közösségi és kulturális, helyi sport és szabadidős terek és szolgáltatások

A vármegye kiemelt figyelmet fordít a helyi közösségi aktivitás fejlesztésére, amely többek között a közösségi kohézió erősítését, az egészséges életmód előmozdítását és mindezeket keresztül a szubjektív életminőség javulását eredményezheti. Ennek érdekében a prioritáshoz kapcsolódóan a szükséges infrastruktúra (közösségi terek, sportlétesítmények, művelődési házak, egyéb kulturális intézmények) fejlesztése, a hagyományok, helyi értékek megőrzésének segítése a cél.

Az intézkedésben elsődlegesen támogatásra kerülő települések:

	Településdifferenciálás szempont 1.	Településdifferenciálás szempont 2.	Településdifferenciálás szempont 3.
FT1	a célterület községei		
FT2	a célterület községei		
FT3	a célterület községei		
FT4	a célterület községei		

Önkormányzati középületek energetikai korszerűsítése

Az energetikai korszerűsítések elsődleges célja, hogy egyrészt elősegítsék a települések energiahatékonyságra, illetve a szén-dioxid kibocsátás csökkentésére való törekvését, valamint a gazdaságosabb településüzemeltetést. A fejlesztések az önkormányzati tulajdonban lévő épületeket, ingatlanokat, infrastrukturális létesítményeket célozzák, az energiahatékonyság, illetve a megújuló energiaforrások arányának növelésével. A beavatkozások során előnyt élveznek a térségi központok, illetve azok a települések, amelyek rendelkeznek SECAP tervvel.

Az intézkedésben elsődlegesen támogatásra kerülő települések:

	Településdifferenciálás szempont 1.	Településdifferenciálás szempont 2.	Településdifferenciálás szempont 3.
FT1	városok	SECAP tervvel rendelkező községek	
FT2	városok	SECAP tervvel rendelkező községek	
FT3	városok	SECAP tervvel rendelkező községek	
FT4	városok	SECAP tervvel rendelkező községek	

Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése

A prioritás alapvetően a bölcsődei és óvodai fejlesztéseket tartalmazza. A kedvezményezett települések meghatározása két eltérő alapelvre támaszkodik. A nagyobb települések – elsősorban a városok – esetében a racionalizálás és az optimalizáció érvényesítendő, amely a meglévő feladatellátási helyekre vonatkozik. Cél ezek esetében az elérhetőség javítása, illetve ahol szükséges, a kapacitásbővítés. A kisebb települések esetében a szolgáltatási hiányok kiküszöbölése az elsődleges cél mind az óvodai, mind a bölcsődei ellátás tekintetében. Kiemelten fontosak ezek a fejlesztések a növekvő népességű, dinamizálódó korszerkezetű agglomerációs településeken.

Az intézkedésben elsődlegesen támogatásra kerülő települések:

	Településdifferenciálás szempont 1.	Településdifferenciálás szempont 2.	Településdifferenciálás szempont 3.
FT1	városok	győri agglomeráció települései	bölcsőde nincs és 0-6 éves kor közötti népesség (fő) min. 40 fő
FT2	városok	soproni agglomeráció települései	bölcsőde nincs és 0-6 éves kor közötti népesség (fő) min. 40 fő
FT3	városok	győri agglomeráció települései	bölcsőde nincs és 0-6 éves kor közötti népesség (fő) min. 40 fő
FT4	városok	győri agglomeráció települései	bölcsőde nincs és 0-6 éves kor közötti népesség (fő) min. 40 fő

Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése

A prioritás célja egyrészt az egészségügyi és szociális szolgáltatások színvonalának fejlesztése, másrészt pedig az elérhetőség javítása az infrastruktúra-fejlesztésen, illetve az eszközbeszerzésen keresztül. A fejlesztések támogatják a vármegye céljait a társadalmi leszakadás mérséklése, illetve a fogyatékkal élő és veszélyeztetett csoportokról való gondoskodás irányában. A fejlesztési szemlélet fontos eleme a komplexitás, illetve az ellátóközpontokra való építés, ennek megfelelően a kedvezményezett települések kijelölése során előnyt élveznek a térségi, mikrotérségi központok, amelyek az ellátások széles körének biztosítására alkalmasak.

Az intézkedésben elsődlegesen támogatásra kerülő települések:

	Településdifferenciálás szempont 1.	Településdifferenciálás szempont 2.	Településdifferenciálás szempont 3.
FT1	járási központok	mikrotérségi központok	
FT2	járási központok	mikrotérségi központok	
FT3	járási központok	mikrotérségi központok	
FT4	járási központok	mikrotérségi központok	

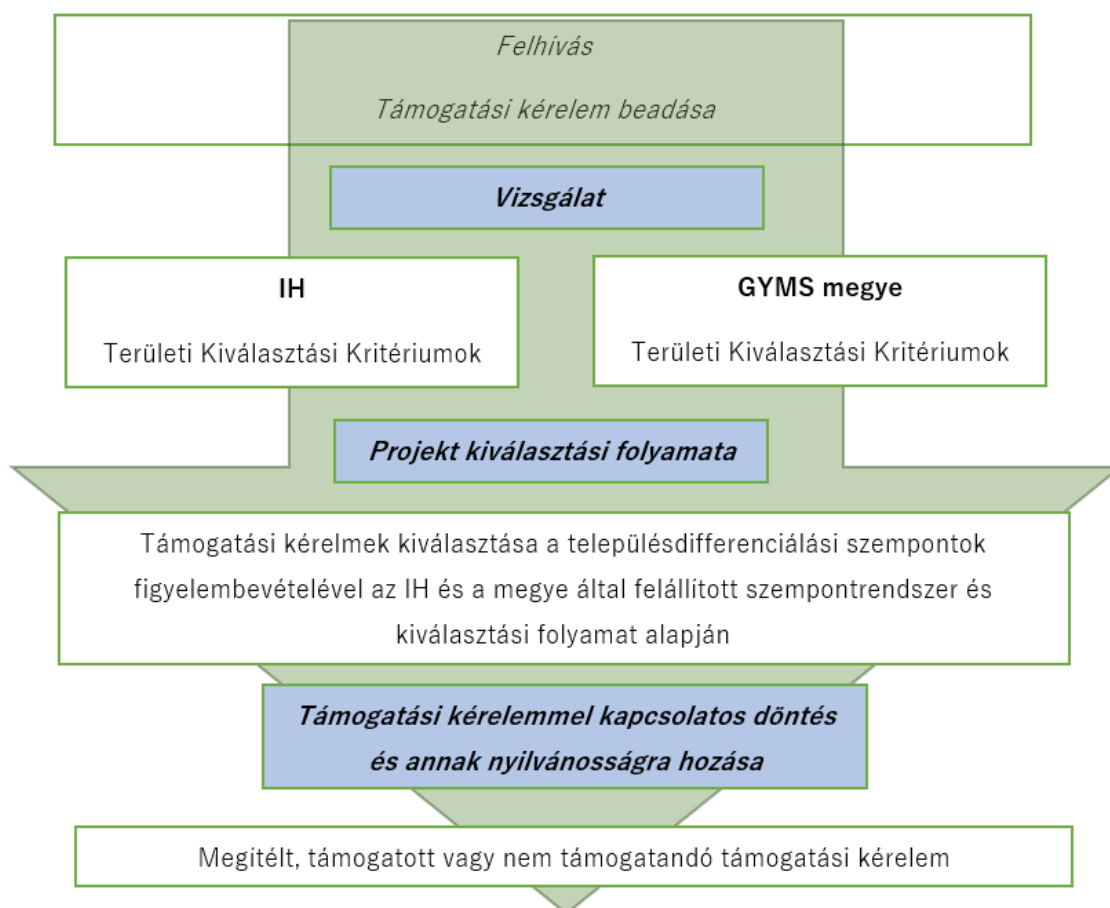
6. A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer

6.1. A vármegyei döntéshozatal rendszere, folyamata

A 2021-2027 közötti Európai Unió költségvetési ciklusban a Területi és Településfejlesztési Operatív Program Plusz megvalósítása a korábbiakhoz hasonlóan **területi kiválasztási eljárásrend** szerint történik. Az eljárásrend során a támogatási kérelmek elbírálása – a jogszabályi-formai megfelelést követően – előre meghatározott kritériumok alapján történik. E kritériumok egyik részét az **Irányító Hatóság** (továbbiakban IH) által meghatározott kötelező kritériumok adják, a másik részt **a vármegye saját területi kiválasztási kritériumai**.

A kritériumok **a vármegye értékválasztását** tükrözik, amelyeket elsősorban iránymutatónak tart a források felhasználásában. A felhívásonkénti értékelési szempontok ezekből kerülnek levezetésre, részletezésre és súlyozásra, a felhívások területspecifikus mellékleteiben pedig földrajzi célterületenként és forrásfelhasználási módokként egyesével kerülnek ismertetésre. Az egyes támogatási kérelmek **e szempontok mentén kaphatnak többletpontokat az értékelés során**, ezáltal dől el a kérelmek **támogathatósági sorrendje**. A területspecifikus kritériumoknak minden egyes felhívás esetében ezt, a tématerület szempontjából preferált, konkrét településkört szükséges előnyben részesíteniük. Mindez tehát azt jelenti, hogy a TOP Plusz különböző tématerületei esetében **eltérhetnek az kiválasztási értékelési szempontok**.

E kritériumok minden egyes felhívás kapcsán felhívás-specifikus értékelési szempontokká kerülnek átalakításra, amelyek minden felhívásban megjelennek, de minden esetben az **adott témára igazítva**, átfogalmazva, konkretizálva. A megyének javaslattételi véleményezési joga van a projektfelhívásokat illetően, ahol ezekre a területspecifikus értékelési szempontokra, azok súlyozására vonatkozóan a vármegye tehet javaslatot, az IH iránymutatásai alapján.

6.2.A döntéshozatal folyamata

A **256/2021. (V.18.) kormányrendelet** felhatalmazása alapján a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat, mint területi szereplő tevékenysége kiterjed az **alábbi feladatokra**:

- a) az általa elfogadott területfejlesztési koncepció és program alapján, az abban megfogalmazott célokkal összhangban kidolgozza és végrehajtja az integrált területi programot,
- b) kidolgozza az integrált területi programszintű kiválasztási kritériumokat, figyelembe véve a programban és az e rendeletben meghatározott horizontális követelményeket,
- c) véleményezi a területi kiválasztási eljárásrendben meghirdetésre kerülő felhívás tervezetét, és meghatározza a területi értékelési szempontokat,
- d) részt vesz a döntés-előkészítő bizottság ülésén, vagy az e rendeletben meghatározott esetben a területi jellegű értékelési szempontokat értékeli és az irányító hatóság elé terjeszti,

- e) adatot szolgáltat az irányító hatóság részére az éves fejlesztési keret összeállításához,
- f) végrehajtja az integrált területi programot, amelynek keretében a monitoring feladatainak ellátása céljából a kedvezményezettől és az irányító hatóságtól a támogatott projektekkel összefüggésben adatszolgáltatást kérhet, részt vehet a projektfejlesztésben.

Területi Program esetén **területi kiválasztási eljárásrendet** kell meghatározni.

Ha a területi kiválasztási eljárásrenddel érintett felhívásra nem kizárólag a területi szereplő, vagy az általa vezetett konzorcium nyújthat be támogatási kérelmet, a **standard kiválasztási eljárásrendre vonatkozó szabályokat** kell alkalmazni.

Ebben az esetben **az irányító hatóság döntés-előkészítő bizottságot (DeB) hív össze** a támogatási döntés megalapozása érdekében. Csak az a támogatási kérelem **támogatható, melyet a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat képviselője is támogatásra javasolt**, aki a döntés-előkészítő bizottságban Győr-Moson-Sopron Vármegye Közgyűlésének határozatában hozott döntési javaslatot képviseli.

A döntés-előkészítési bizottság az irányító hatóság és a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat által delegált egy-egy tagból áll.

Az irányítóhatóság felkérésére **tagot delegál** a döntés-előkészítő bizottságba az a **gazdaságfejlesztési zóna komplex fejlesztéséért felelős kormánybiztos**, akinek a feladatkörébe tartozó zónát a támogatási döntés érintené.

6.3. Az Irányító Hatóság által meghatározott területi kiválasztási rendszer kritériumai

Az Irányító Hatóság elsősorban az alábbi kritériumok mentén vizsgálja a támogatási kérelmeket:

Sorsz.	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
1.	Illeszkedés a TOP Plusz céljaihoz	A kiválasztási kritérium a TOP Plusz valamely konkrét céljához/céljaihoz, és az abból levezetett felhívás céljaihoz való szoros illeszkedést és kapcsolódást vizsgálja.

2.	Szakmai indokoltság, megalapozottság	<p>A kiválasztási kritérium legfőbb funkciója a beavatkozás indokoltságának vizsgálata. Ehhez a szakmai alátámasztás, indoklás és/vagy kellő kidolgozottságú helyzetelemzés, igényfelmérés értékelése szükséges.</p> <p>A legtöbb felhívás esetében lehetőség van a részletes projektterv támogató döntés utáni kidolgozására, azonban a benyújtott információknak elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy az indokoltság, szükségesség vizsgálható legyen.</p> <p>Vizsgálatra és ellenőrzésre kerül a projekt indikátorokhoz és egyéb szakmai mutatókhoz való hozzájárulása.</p> <p>A megalapozottság keretében vizsgálhatóak a felhívások egyedi, alapvető szakmai-műszaki elvárásainak való megfelelések.</p>
3.	Fenntarthatóság, horizontális szempontok	<p>A fenntarthatóság kiválasztási kritériumának célja, hogy a megvalósíthatóságon túl a későbbi működtetés feltételeit vizsgálja, kitérve különösen a műszaki, szakmai, társadalmi és pénzügyi dimenziókra is.</p> <p>A kritérium alatt kerülnek vizsgálatra az adott felhívás kapcsán releváns horizontális elvárások teljesítéséhez szükséges vállalatok, nyilatkozatok. Ennek keretében a kiválasztási kritérium a fejlesztés azon aspektusát is vizsgálja, hogy az semmilyen módon ne legyen kirekesztő egyetlen társadalmi csoport számára sem.</p>
4.	Költségvetés	<p>A kiválasztási kritérium egyrészt vizsgálja a felhívásokban meghatározott fajlagos költségeknek való megfelelést (amennyiben releváns), valamint az általános és szakmai belső arányok betartását. Továbbá ezen fő szempont alatt kerül vizsgálatra, hogy az egyes tevékenységek megfelelően kerültek-e az egyes állami támogatási kategóriák szerinti besorolásra (amennyiben releváns), ill. az egyszerűsített költségelszámolási szabályok megfelelően alkalmazásra kerültek.</p>

6.4. Győr-Moson-Sopron vármegye által alkalmazott Területi Kiválasztási Kritériumok

Győr-Moson-Sopron vármegye az alábbi saját **Területi Kiválasztási Rendszer** kritériumokat kívánja figyelembe venni és elfogadásra előterjeszteni a Monitoring Bizottság felé.

Sorsz.	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
1.	Hozzájárulás a vármegyei területfejlesztési program prioritásaihoz	A kiválasztás kritériuma, a vármegye területfejlesztési programjához és az adott témában megjelenített indikátorokhoz való hozzájárulás. A kritérium célja, hogy a beérkezett pályázatok esetében megvizsgálja, hogy mennyiben járulnak hozzá a területfejlesztési program prioritásainak – illetve az azokban megfogalmazott célkitűzések-megvalósulásához. Fontos továbbá, hogy a megvalósítandó projekt komplex hatást eredményezzen, minél több területi célhoz járuljon hozzá, illetve figyelembe vegye a térségi kooperáció lehetőségeit.
3.	Népességmegtartó képesség erősítése, élhető település kialakítása	A népességmegtartó képesség erősítése elsősorban azon települések esetében kiemelt jelentőségű, amelyek a helyben elérhető és igénybe vehető szolgáltatások tekintetében komoly hiányosságokat mutatnak. Ezek a problémák a kis mértékű helyi foglalkoztatási potenciállal együtt generálják és fenntartják a kedvezőtlen demográfiai folyamatokat (elvándorlás, elöregedés). A megfelelő minőségű közösségi és egyéb szolgáltatások hozzáférhetősége, valamint a vonzó települési környezet képes lassítani, esetlegesen megfordítani ezeket a folyamatokat.
4.	Területi egyenlőtlenségek csökkentése	A helyzetfeltárásból megmutatkozik, hogy eltérő adottságú (prosperáló, stagnáló és perifériális helyzetben lévő) térségek azonosíthatók a vármegye területén. A stagnáló, periferizálódó térségekben olyan innovatív, a belső erőforrásokat mobilizálni képes fejlesztéseknek kell megvalósulniuk, amelyek egyrészt képesek a mikrotérségi központok funkcionális hiányosságainak kompenzálására, másrészt pedig a városhiányos térségekben található kistelepülések esetében a vármegyei fejlődési tengelyekkel való integráció elősegítésére.
5.	Társadalmi kohézió erősítése	A kritérium az aktív helyi közösségfejlesztést, helyi identitás mélyítését, valamint a társadalmi egyenlőtlenségek mérséklését is célozza. Elsősorban az ezeket a célokat szolgáló helyi szolgáltatások hiányosságainak pótlása, illetve az aktív helyi közösségek működésének feltételeit támogató környezet kialakítása áll a középpontban.

6.5.A TOP Plusz intézkedéseinek és a Területi Kiválasztási Kritériumaink összefüggése

A Területi Kiválasztási Kritérium és a TOP PLUSZ intézkedések kapcsolódását a **3. sz. melléklet** tartalmazza.

TKR Kritérium megnevezése (Győr-Moson-Sopron vármegye)	1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások				2.1 Klímabarát vármegye		3.1 Vármegyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)		3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA)			6.1. Helyi gazdaságfejlesztés			
	1.1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	1.2.1 Élhető települések	1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	1.2.4 Szegregált városi területekről integrált területekre költözés támogatása (PILOT)	2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	2.1.3 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált)	3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció	3.1.3 Helyi humán fejlesztések	3.3.1 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése
Hozzájárulás a megyei területfejlesztési program prioritásaihoz	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Népességmegtartó képesség erősítése, élhető település kialakítása		X	X		X			X	X	X	X			X		X

Területi egyenlőtlenségek csökkentése	X					X	X	X	X	X	X	X	X	X		
Társadalmi kohézió erősítése		X	X		X			X	X	X	X	X				

7. Az ITP 2021-27 indikátorvállalásai

TOP Plusz prioritás	Kimeneti indikátor neve	Mértékegység	TOP Plusz célérték (2027)	IH által javasolt célérték (2027)
1. Versenyképes megye	RCO01 - Támogatott vállalkozások (mikro-, kis-, közép- és nagyvállalkozások szerinti bontásban)	db	944,00	13,00
	RCO46 - A TEN-T úthálózaton kívüli rekonstruált vagy korszerűsített utak hossza (4-5 számjegyű)	km	442,41	7,50
	RCO77 - Támogatott kulturális és idegenforgalmi helyek száma	db	329,00	6,00
	RCO 26 - Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében újonnan épített vagy korszerűsített zöld infrastruktúra (ha)	ha	65,20	18,18
	RRCR 35 - Árvízvédelmi intézkedések előnyeiből részesülő lakosság (fő)	fő	168 968,00	25 000,00
	RCO58 - Támogatott kerékpár-infrastruktúra (km)	km	669,72	112,65
	RCO65 - Az új vagy korszerűsített szociális lakások kapacitása (személyek)	fő	540,00	0,00
	RCO46 - A TEN-T úthálózaton kívüli rekonstruált vagy korszerűsített utak hossza (Belterületi utak)	km	290,69	12,09
	RCO74 - Az integrált területfejlesztési stratégiák projektjei által érintett lakosság (fő)	fő		
	RCO75 - Támogatott integrált területfejlesztési stratégiák (db)	db		
	Eredményt keresünk még. Várhatóan: RCR52 - Zöld területek kialakítására, szociális lakásokra, gazdasági vagy egyéb célokra rehabilitált földterület (ha)			
2. Klímabarát megye	RRCR 29 - Becsült ÜHG-kibocsátás (CO2t/év)	CO2t/év	25 056,26	1 074,42
	RCO19 - Javított energetikai teljesítménnyel rendelkező középületek (m2)	m2	274 739,68	11 780,91
	RRCR 29 - Becsült ÜHG-kibocsátás (CO2t/év) (fenntartható városfejlesztés)	CO2t/év	14 330,27	579,05
	RCO19 - Javított energetikai teljesítménnyel rendelkező középületek (m2) (fenntartható városfejlesztés)	m2	157 130,16	6 349,21
3. Gondoskodó megye	Munkanélküli és inaktív résztvevők CO01 + CO03 - (kb. a korábbi PO25) <i>TOTAL NUMBER OF PARTICIPANTS indikátor része</i>	fő	54 686,00	2 505,00
	OP specifikus a korábbi alapján: Társadalmi akciókban résztvevők száma (szociális városrehabilitáció)	fő	61 254,00	0,00
	OP specifikus a korábbi alapján: Társadalmi akciókban résztvevők száma (egyéb ESZA projektek)	fő	1 501 456,00	70 039,00
	OP specifikus kimeneti: Megvalósított programok száma tagállami kimeneti indikátort javasoljuk.	fő		
	RCO66 - Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények férőhely kapacitása (személyek)	db	5 480,00	506,00
	RCO67 - Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények férőhely kapacitása (személyek)	db	14 683,00	2 167,00
<i>Az alkalmazott indikátor és célérték módszertan egyeztetés alatt áll, később kerülnek megadásra további indikátorok.(RCR73 vagy RCO69 lesz.)</i>				

8. Az ITP 2021-27 ütemezése

Az ITP keretén belül a vármegye a rendelkezésre álló források 70%-át a 2021-2024-es időszakban, a fennmaradó összeget pedig a 2025-27-es időszakban kívánja felhasználni.

Prioritás	Felhívások	Felhívásra eső összeg (forint)	2021				2022				2023			
			1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né
1. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES MEGYE	1.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés						1,900							
	1.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése					4,324								
	1.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés						1,500							
	1.1.4 Aktív turizmus fejlesztése						2,298							
	1.2.1 Élhető települések					10,000								
	1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)													
	1.2.3 Belterületi utak fejlesztése						3,130							
	1.3.1 Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása						0,240							
	1.3.2 Fenntartható városfejlesztés (1. prioritás ERFA projektek)									14,862				
	2. PRIORITÁS: KLÍMABARÁT MEGYE	2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése						5,084						
2.1.2 Fenntartható energiahatékonyság									2,450					
3. PRIORITÁS: GONDOSKODÓ MEGYE	3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések					3,146								
	3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+)						0,040							
	3.1.3 Helyi humán fejlesztések								3,931					
	3.2.1 Fenntartható humán fejlesztések								1,382					
	3.3.1 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése						4,005							
	3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése						3,500							
	3.3.3 Fenntartható humán infrastruktúra									5,398				
	3.3.4 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése								3,081					
Összesen		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	17,470	21,697	3,081	28,023	0,000	0,000	0,000	0,000

9. MONITORING ÉS ÉRTÉKELÉSI TERV

Az 1996. évi, a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló XXI. törvény rögzíti, a vármegyei önkormányzat területfejlesztési és területrendezési feladatait.

A vármegyei önkormányzat területfejlesztési tervek végrehajtásával kapcsolatos feladatai az alábbiak:

- ▶ a vármegyei területfejlesztési koncepció és a vármegyei területfejlesztési programok végrehajtásának nyomon követése és értékelése;
- ▶ monitoring bizottság vagy más döntéshozó szerv útján való közreműködés a területi operatív programok irányításában;
- ▶ részvétel a megvalósításuk végrehajtásában más vármegyei önkormányzatokkal és az államigazgatási szervekkel közösen;
- ▶ monitoring bizottság vagy más döntéshozó szerv útján való közreműködés a határon átnyúló nemzetközi fejlesztési programok irányításában;
- ▶ részvétel azok lebonyolításában, végrehajtásában.

A 2021-2027 programozási időszak vonatkozásában a 256/2021. (V.18.) Korm.rendelet rendelkezik az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről.

E rendeletet kell alkalmazni a 2021–2027 programozási időszakban

- ▶ az Európai Regionális Fejlesztési Alapból
- ▶ az Európai Szociális Alap Pluszból
- ▶ a Kohéziós Alapból,
- ▶ az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra Alapból,
- ▶ a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapból,
- ▶ a Határigazgatási és Vízügyi Politikai Eszközből,
- ▶ a Belső Biztonsági Alapból,

- ▶ az Európai Unió Szolidaritási Alapjából és az Igazságos Átmenet Alapból
- ▶ származó források felhasználására.

A Kormány kialakítja a fejlesztéspolitikai tevékenység irányítási, finanszírozási, intézményi és szabályozási rendszerét, jóváhagyja azon programok tartalmát, amelyek elfogadása az Európai Bizottság hatáskörébe tartozik, elfogadja az éves fejlesztési keretet, elfogadja az integrált területi programot, előzetes állásfoglalást tesz azon projektek vonatkozásában, amelynek támogatását az irányító hatóság ötmilliárd forintot meghaladó összegben javasolja megállapítani, valamint dönt az esetleges többlettámogatásról.

A Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottság készíti elő a Kormány e rendelet szerinti döntéseit.

Az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter és az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter által vezetett minisztérium ellátja az európai uniós források felhasználása tervezésének és a programok végrehajtásának koordinációs feladatait, biztosítja, a fejlesztéspolitikai jogszabályok egységes alkalmazását, az irányító hatóságok végrehajtási tevékenysége egységességét, a horizontális elvek és politikák érvényesítését.

Az államháztartásért felelős miniszter biztosítja az audit hatósági és az igazoló hatósági feladatok ellátását, az e rendelet hatálya alá tartozó támogatások ellenőrzésének helyzetére vonatkozó beszámolót készíti az FKB számára.

A közbeszerzésekért felelős miniszter ellenőrzi az e rendelet hatálya alá tartozó támogatások felhasználása során lefolytatott közbeszerzési eljárások közbeszerzési elszámolhatóságát.

Az irányító hatóság az általános rendelet szerint az alábbi feladatokat látja el:

- ▶ a szakpolitikai felelőssel egyeztetett javaslatot tesz a program tartalmára és módosítására,
- ▶ a szakpolitikai felelőssel együttműködve elkészíti az éves fejlesztési keret tervezetét, szükség esetén javaslatot tesz az éves fejlesztési keret módosítására,
- ▶ a szakpolitikai felelős bevonásával elkészíti a felhívás tervezetét, továbbá – szükség esetén – a felhívás módosítását vagy visszavonását,
- ▶ gondoskodik a felhívások és azok módosítása monitoring és információs rendszerbe történő rögzítéséről,

- ▶ gondoskodik – a feladatkörében érintett monitoring bizottsággal és a miniszterrel együttműködve – a program végrehajtása során a horizontális elvek és politikák érvényesítéséről, valamint a horizontális követelmények teljesülése előrehaladásával kapcsolatos adatok gyűjtéséről,
- ▶ területi kiválasztási eljárásrend esetén dönt a szakpolitikai felelős és a területi szereplő közötti vitás kérdésben,
- ▶ a szakpolitikai felelős és a miniszter részére adatot szolgáltat a programok szakmai előrehaladásáról, a felhívások végrehajtásáról, különös tekintettel az indikátorok és horizontális követelmények teljesítésére,
- ▶ területi kiválasztási eljárásrend esetén adatot szolgáltat a területi szereplő részére a támogatott projektekről,
- ▶ kapcsolatot tart az Európai Bizottsággal, amelyről tájékoztatja a minisztert,
- ▶ a miniszter iránymutatása alapján elkészíti a program irányítási és kontrollrendszere leírását, amelyet a miniszter egyidejű tájékoztatása mellett az audit hatóság részére megküld,
- ▶ a miniszter részére javaslatot tehet közreműködő szervezet kijelölésére,
- ▶ nyomon követi a programok pénzügyi és szakmai előrehaladását, amelynek eredményét megküldi a miniszter és a szakpolitikai felelős részére,
- ▶ nyomon követi a támogatott projektek előrehaladását,
- ▶ közreműködik az értékelési terv előkészítésében és a programot érintő értékelési tevékenységben,
- ▶ működteti a monitoring bizottságot, közreműködik a Partnerségi Megállapodás monitoring bizottság tevékenységében,
- ▶ közreműködik az egységes kommunikációs stratégia kidolgozásában,
- ▶ közreműködik az európai uniós források felhasználásához kötődő partnerségi egyeztetési folyamatok, valamint kommunikációs és tájékoztatási feladatok ellátásában,
- ▶ a minisztériummal együttműködve ellátja a programra vonatkozó rendszeres adatszolgáltatást az Európai Bizottság számára,
- ▶ elkészíti a program végső teljesítményjelentését,

- ▶ elkészíti az általános rendelet szerinti vezetői nyilatkozatot és éves összefoglalót,
- ▶ jóváhagyja az integrált területi program területi szereplő által kezdeményezett módosítását, ha az nem érinti az integrált területi programok jóváhagyásáról szóló kormányhatározatban foglaltakat,
- ▶ az igazoló hatóság rendelkezésére bocsátja a költségnyilatkozat összeállításához, előrejelzések elkészítéséhez, valamint az igazoló hatóság által a monitoring és információs rendszerben rögzített adatok megfelelőségének, hitelességének alátámasztása érdekében lefolytatott ellenőrzésekhez, továbbá a központosított számviteli nyilvántartás vezetéséhez szükséges bizonylatokat és dokumentumokat,
- ▶ megteszi a szükséges intézkedéseket a hatáskörébe tartozó rendszerszintű szabálytalanságok megelőzése és kezelése érdekében,
- ▶ megküldi a miniszter részére az általános rendelet szerinti pénzügyi adatokat legkésőbb az ott meghatározott határidőket megelőző huszonegy nappal,
- ▶ elvégzi a megfelelőségi és hitelességi vizsgálatokat az Európai Bizottság információs rendszerébe feltölteni kívánt összesített indikátoradatok tekintetében a minisztérium által nyújtott informatikai támogatással és az eredendő adatminőségi hibakockázat figyelembevételével,
- ▶ biztosítja, hogy a költségnyilatkozat alátámasztása érdekében az igazoló hatóság által kért valamennyi adat, dokumentum és bizonylat teljeskörűen megküldésre kerüljön az igazoló hatóság részére,
- ▶ ellenőrzi a holdingalapot végrehajtó szervezet által ellátott feladatokat
- ▶ az ellenőrzésből eredő, költségnyilatkozatot érintő korrekció végrehajtását az államháztartásért felelős miniszterrel, az igazoló hatósággal és az audit hatósággal előzetesen egyezteti,
- ▶ kezdeményezheti – a megkeresés céljának bemutatásával – Magyarország Európai Unió mellett működő Állandó Képviselőtének megkeresését a miniszternél.

Az irányító hatóság felelős továbbá a csalás elleni politika végrehajtásáért, amelynek keretében együttműködik a miniszterrel a csalás kockázatelemzése módszertanának kidolgozásában és elvégzi a csalás kockázatelemzését.

Az irányító hatóság közreműködő szervezet kijelölése esetén közreműködik a közreműködő szervezettel kötendő szerződés egységes tartalmának meghatározásában,

A közreműködő szervezet feladatait a Korm. rendelet 1. mellékletben foglalt táblázat tartalmazza.

Az audit hatóság az Európai Bizottság és az államháztartásért felelős miniszter iránymutatása, valamint a nemzetközileg elfogadott standardok alapján ellátja az általános rendelet szerinti feladatokat, véleményezi az Európai Bizottság és az Európai Számvevőszék ellenőrzéseiben felvetett kérdésekre adandó tagállami választervezeteket, részt vesz a szükséges tárgyalások lefolytatásában, kialakítja az Európai Bizottság és az Európai Számvevőszék által az audit hatósági tevékenység hatékonyságát vizsgáló ellenőrzések által felvetett kérdésekre adandó tagállami választ, lefolytatja a szükséges tárgyalásokat, nyomon követi a végleges audit megállapítások megvalósulását. Az audit hatóság feladatait az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság látja el.

A szakpolitikai felelős a programok tervezése és végrehajtása során a szakpolitikai szempontok érvényesítése érdekében elkészíti:

- ▶ a felelősségi körébe tartozó éves fejlesztési keret alapját jelentő szakmai koncepciót és a meghirdetendő felhívások szakmai tartalmának meghatározása során biztosítja, hogy a szakmai tartalom illeszkedjen a Kormány ágazati stratégiai céljaihoz,
- ▶ a felhívások szakmai koncepcióját az érintett irányító hatósággal és – szükség esetén – más szakpolitikai felelőssel egyeztetve, a kiemelt projektek tekintetében nyomon követi a projektszinten rögzített szakmai elvárások teljesülését, együttműködik a programok megvalósításában érintett minisztériumi felelősökkel a forráselosztási elvek, a szakpolitikai elvárások és horizontális követelmények meghatározása során.

A konstrukciófelelős a felhívások tervezése és végrehajtása során a szakpolitikai szempontok érvényesítése érdekében közreműködik a felhívások szakmai koncepciója előkészítésében az érintett irányító hatósággal és szakpolitikai felelőssel egyeztetve, a kiemelt projektek tekintetében nyomon követi a projektszinten rögzített szakmai elvárások teljesülését, együttműködik a programok megvalósításában érintett minisztériumi felelősökkel a forráselosztási elvek, a szakpolitikai elvárások és horizontális követelmények meghatározása során, közreműködik az irányító hatóságnak megküldendő, az éves fejlesztési keret alapját jelentő szakmai koncepció előkészítésében, és a meghirdetendő felhívások szakmai tartalmának meghatározása során biztosítja, hogy a szakmai tartalom illeszkedjen a Kormány ágazati stratégiai céljaihoz, az adott felhívásra vonatkozó szakmai tartalom kialakítása során a területfejlesztés

stratégiai tervezéséért felelős miniszterrel együttműködve biztosítja a területi kohézió horizontális szempontjainak érvényesítését.

A területi szereplő az általa elfogadott területfejlesztési koncepció és program alapján, az abban megfogalmazott célokkal összhangban kidolgozza és végrehajtja az integrált területi programot, kidolgozza az integrált területi programszintű kiválasztási kritériumokat, figyelembe véve a programban és az e rendeletben meghatározott horizontális követelményeket, véleményezi a területi kiválasztási eljárásrendben meghirdetésre kerülő felhívás tervezetét, és meghatározza a területi értékelési szempontokat, részt vesz a döntés-előkészítő bizottság ülésén, vagy az e rendeletben meghatározott esetben a területi jellegű értékelési szempontokat értékeli és az irányító hatóság elé terjeszti, adatot szolgáltat az irányító hatóság részére az éves fejlesztési keret összeállításához, végrehajtja az integrált területi programot, amelynek keretében a monitoring feladatainak ellátása céljából a kedvezményezettől és az irányító hatóságtól a támogatott projektekkel összefüggésben adatszolgáltatást kérhet, részt vehet a projektfejlesztésben.

A monitoring bizottság a programok végrehajtását – az Európai Unió Szolidaritási Alapjából származó források felhasználása kivételével – monitoring bizottság követi nyomon.

A Partnerségi Megállapodás monitoring bizottsága biztosítja a programok közötti összhangot és koordinációt, valamint nyomon követi a Partnerségi Megállapodásban meghatározott célkitűzések, valamint a horizontális elvek és politikák teljesítését.

A megvalósítás és eredmények nyomonkövetése, monitoringja keretében szükséges a megjelent felhívások forrásfelhasználási módok szerinti keretösszegének, a támogatási döntéseknek, megkötött támogatások szerződéseknél, kapcsolódó indikátorteljesítéseknek a bemutatása, illetve a tervszámokkal történő összehasonlítása. Amennyiben indokolt, forrásátcsoportosításra vonatkozó javaslatot szükséges megfogalmazni a jobb teljesítés érdekében, szem előtt tartva a TOP Pluszban rögzített korlátokat, elvárásokat.

Az eredmények nyomonkövetése érdekében a jelenlegi programozási ciklus félidejében, valamint annak zárásakor készíteni szükséges egy rövid szintézist a TOP Plusz forrásainak a vármegyei program céljainak eléréséhez történő hozzájárulásáról. Fontos, hogy a vármegyei fejlesztési dokumentumok aktuálissá váló felülvizsgálatához ezek a szintézisek rendelkezésre álljanak annak érdekében, hogy az ezt követő időszak tervezésében a jelenlegi programidőszak eredményei már kézzelfogható módon ismertté váljanak és becsatornázatok legyenek a további tervezésbe.

A félidei és záró szintézishez kapcsolódó módszertan és melléklet a későbbiekben kerül kidolgozásra az IH által.